Майкл Бонд

Усе про Падінгтона

Ілюстрації Пеггі Фортнум

Пригоди ведмедика з Дрімучого Перу

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

УДК 82-93
ББК 84(4Вел)
Б 81

Title of the original edition: «More about Paddington».
Classic adventures of the bear from Darkest Peru
Оригінальні ілюстрації Пеггі Фортнум адаптовано
та розфарбовано Марком Берджесом та Оленою Зеркалій

Бонд, Майкл

Б 81 Усе про Падінгтона / Майкл Бонд. — Х. : Вид-во «Ранок», 2015. — 108 с. : іл.
ISBN 978-617-09-2012-6

Ведмедик із Дрімучого Перу радо береться за фотографування і ремонт власної кімнати, із захватом розслідує справу про зниклий гарбуз, залюбки влаштовує феєрверк і завзято прибирає садові доріжки від снігу. Можливо, у когось у житті це звичайні буденні справи, але тільки не у нашого героя. Усе, що відбувається з Падінгтоном, із блискавичною швидкістю перетворюється на справжню пригоду, а свято Різдва завдяки цьому юному джентльмену стає абсолютно незабутнім для всіх. Відтепер можна назавжди забути про нудьгу, тим паче, що завтра обов'язково будуть нові пригоди.

УДК 82-93
ББК 84(Вел4)

Літературно-художнє видання
Майкл Бонд
Michael Bond

УСЕ ПРО ПАДІНГТОНА
MORE ABOUT PADDINGTON

Ілюстрації Пеггі Фортнум
Переклад з англійської І. Є. Бондаря-Терещенка

Провідний редактор Н. В. Бірічева
Редактор Т. О. Попова
Технічний редактор Т. Г. Орел
Коректор Н. В. Красна
Художній редактор І. В. Масляк

Р144002У.
Підписано до друку 22.06.2015.
Формат 60 × 90/12.
Папір крейдяний.
Гарнітура Minion Pro.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 9,6.

ТОВ Видавництво «Ранок».
Свідоцтво ДК № 3322 від 26.11.2008.
61071, Харків, вул. Кібальчича, 27, к. 135.
Для листів: 61045, Харків, а/с 3355.
E-mail: office@ranok.com.ua.
Тел./факс: (057) 719-58-67.
З питань реалізації звертатися:
Харків, тел.: (057) 727-70-77; e-mail: deti@ranok.com.ua.

Інтернет-магазин: **www.ranok.com.ua**
Тел.: (057) 727-70-90, (067) 546-53-73,
e-mail: pochta@ranok.com.ua, 61045, Харків, а/с 3355.

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом у друкарні «Фактор-Друк».
61030, м. Харків, вул. Саратовська, 51. Тел.: + 38-057-717-53-57.
Тираж 2000 прим. Замовлення № 4864.

Разом дбаємо
про екологію та здоров'я

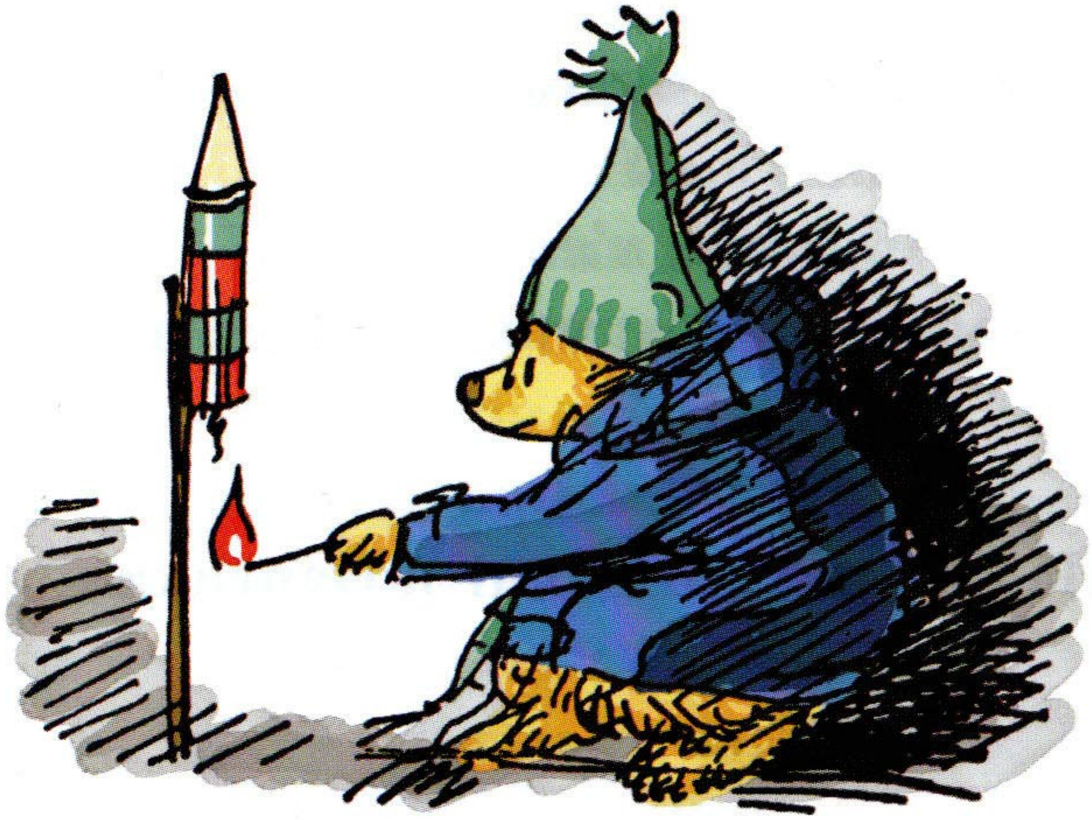
ISBN 978-617-09-2012-6

Text copyright © Michael Bond 1959
Illustrations copyright © Peggy Fortnum and HarperCollins Publishers Ltd 1959
© Майкл Бонд, текст, 1959
© Peggy Fortnum and William Collins Sons and Co Ltd, іл., 1959
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2015

Майкл Бонд

Усе про Падінгтона

Пригоди ведмедика з Дрімучого Перу

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Зміст

Глава перша
Родинний портрет
6

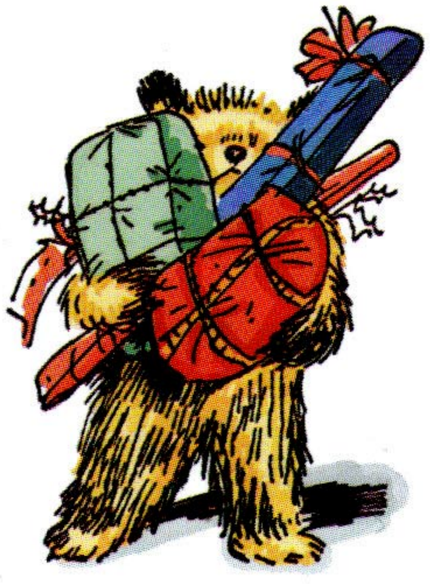
Глава друга
Ремонт кімнати
21
Глава третя
Падінгтон стає детективом
34

Глава четверта
Падінгтон і бенгальські вогні
48

Глава п'ята
Неприємності в будинку тридцять два
64

Глава шоста
Падінгтон і різдвяні подарунки
78
Глава сьома
Різдво
93

Усі книги про пригоди ведмежати Падінгтона

Ведмежа на ім'я Падінгтон
Усе про Падінгтона
Падінгтон допомагає
Падінгтон за кордоном
Пригоди ведмежати Падінгтона
Падінгтон рушає вперед
Падінгтон працює
Падінгтон в центрі міста
Падінгтон на прогулянці
Падінгтон на вершині
Падінгтон складає іспит
Падінгтон тут і зараз
Падінгтон робить кар'єру

Глава перша

Родинний портрет

У будинку номер тридцять два по вулиці Віндзорський Сад стояла незвична тиша. Видався теплий літній день, і всі Брауни сиділи на веранді, гріючись на сонечку. Усі, крім Падінгтона, який таємничо зник відразу після обіду.

Тихо шаруділи сторінки товстої книжки, яку гортав містер Браун, постукували спиці місіс Браун, дзвеніли чашки — місіс Бьорд готувала чай.

Джонатан і Джуді схилилися над головоломкою і мовчали, як мишки.

Першим тишу порушив містер Браун.

— Оце дивно,— сказав він, випустивши з люльки пасмо диму,— я вже разів десять перегорнув енциклопедію і не знайшов ані слова про таких ведмедів, як Падінгтон.

— Ну, ще б пак,— із готовністю підтакнула місіс Бьорд.— Такі ведмеді, як Падінгтон,— велика рідкість. І слава Богу, скажу я вам. Тут навіть на одного мармеладу не напасешся!

Місіс Бьорд частенько буркотіла, що Падінгтон їсть занадто багато мармеладу. Проте всі знали, що в потрібний момент у неї завжди знаходилася бляшанка, прихована «про запас».

— Не розумію, Генрі, що це тобі заманулося шукати Падінгтона в енциклопедії? — здивувалася місіс Браун, відкладаючи плетиво.

Містер Браун задумливо покрутив вуса.

— Так, просто,— відповів він ухильно.— Мені раптом стало цікаво, тільки й усього.

Містер Браун дуже серйозно і відповідально ставився до того, що в будинку мешкає ведмідь — та ще такий, як Падінгтон.

— Я ось що хотів сказати,— містер Браун закрив книжку.— Якщо він залишиться у нас назавжди…

— Якщо? — тривожним хором відгукнулися інші, а голосніше за всіх — місіс Бьорд.

— Господи, Генрі, що тобі спало на думку? — вигукнула місіс Браун.— Якщо Падінгтон залишиться у нас назавжди! Звичайно, він залишиться назавжди.

— Якщо вже він залишиться у нас назавжди,— поспішно виправився містер Браун,— я вважаю, що треба дещо зробити з цього приводу. Насамперед — відремонтувати вільну кімнату і переселити його туди.

Ця ідея викликала загальне схвалення. Коли Падінгтон з'явився в родині Браунів, його помістили в кімнаті для гостей. Він був увічливим ведмедем і ніколи не скаржився, хоча, коли приїжджали знайомі, кімнату доводилося звільняти. Проте всі вже давно відчували, що йому час виділити власний куточок.

— А по-друге,— продовжував містер Браун,— мені спало на думку, що непогано б нам усім сфотографуватися. В домі має бути сімейний портрет.

— Сфотографуватися? — перепитала місіс Бьорд.— Як дивно, що ви цілком доречно про це згадали!

— Доречно? — здивувався містер Браун.— Чому?

Місіс Бьорд схилилася над чайником.

— Дізнаєтеся у свій час,— промовила вона загадково, і, хоч скільки Брауни не билися, витягнути ще щось із місіс Бьорд не вдалося.

На щастя, місіс Бьорд не встигли замучити питаннями, тому що цієї самої миті з їдальні долинув гуркіт і в дверях з'явився Падінгтон. Він тягнув величезну картонну коробку, поверх якої лежали якісь незрозумілі металеві трубки.

При вигляді цієї штуковини всі здивовано охнули. Але ще сильніше вразив їх вигляд самого Падінгтона.

Хутро ведмежати було незвично м'яке і немов посріблене. Вуха, точніше, та їхня частина, яка стирчала з-під старого капелюха, блищали навіть

яскравіше, ніж кінчик носа. Що ж до лап і вусів, їх просто треба було бачити.

Усі застигли з подиву. Місіс Браун навіть спустила кілька петель.

— Лишенько! — ахнув містер Браун, мало не плеснувши чаю на енциклопедію.— Що сталося? Де ти був?

— Я був у ванні,— ображено відповів Падінгтон.

— У ванні? — повільно повторила Джуді.— Ти був у ванні? Тебе ж ніхто не змушував!

— Отакої! — закричав Джонатан.— Оце так подія!

— Ти здоровий? — тривожно спитав містер Браун.— Е-е... у тебе нічого не болить?

Помітивши, який навколо нього здійняли галас, Падінгтон набрав ще більш ображеного вигляду. Не те щоб він узагалі ніколи не мився. Насправді, писок та лапки він мив майже щоранку. Натомість на ванну у нього був свій, особливий погляд. Адже у ванну доводилося залазити цілком, а потім чекати невідь скільки, поки висохнеш.

— Я просто хотів мати гарний вигляд на світлині,— пояснив він рішуче.

— На світлині?! — луною озвалися інші. Звідки цей ведмедик про все дізнається?

— Саме так,— підтвердив Падінгтон і з неймовірно поважним видом узявся розплутувати мотузочку на коробці.— Я придбав фотоапарат.

Запала мовчанка. Брауни споглядали задню половину Падінгтона, схилену над коробкою.

— Фотоапарат? — вимовила нарешті місіс Браун.— Але ж вони, здається, дуже дорогі!

— Цей не дуже,— заспокоїв її Падінгтон, сопучи від старанності.

Нарешті він випростався, тримаючи в лапах такий величезний фотоапарат, якого Брауни в житті не бачили.

— Я придбав його на ринку, на розпродажі. Всього за три шилінги і шість пенсів!

— Три шилінги і шість пенсів! — повторив містер Браун, якого явно вразила ця сума.— Щодо вигідних покупок із цим ведмедем важко змагатися.

— Ого! — захоплено вигукнув Джонатан.— Дивіться, там і чорна накидка є, і взагалі все як годиться!

— А що це за довга штуковина? — поцікавилася Джуді.

— Це штатив,— гордо пояснив Падінгтон. Він сів на підлогу і почав старанно його розкладати.— На ньому встановлюють фотоапарат, щоб він стояв нерухомо.

Містер Браун взяв апарат у руки і став розглядати. Коли він його перевернув, на підлогу випало кілька іржавих гвинтиків і погнутих цвяхів.

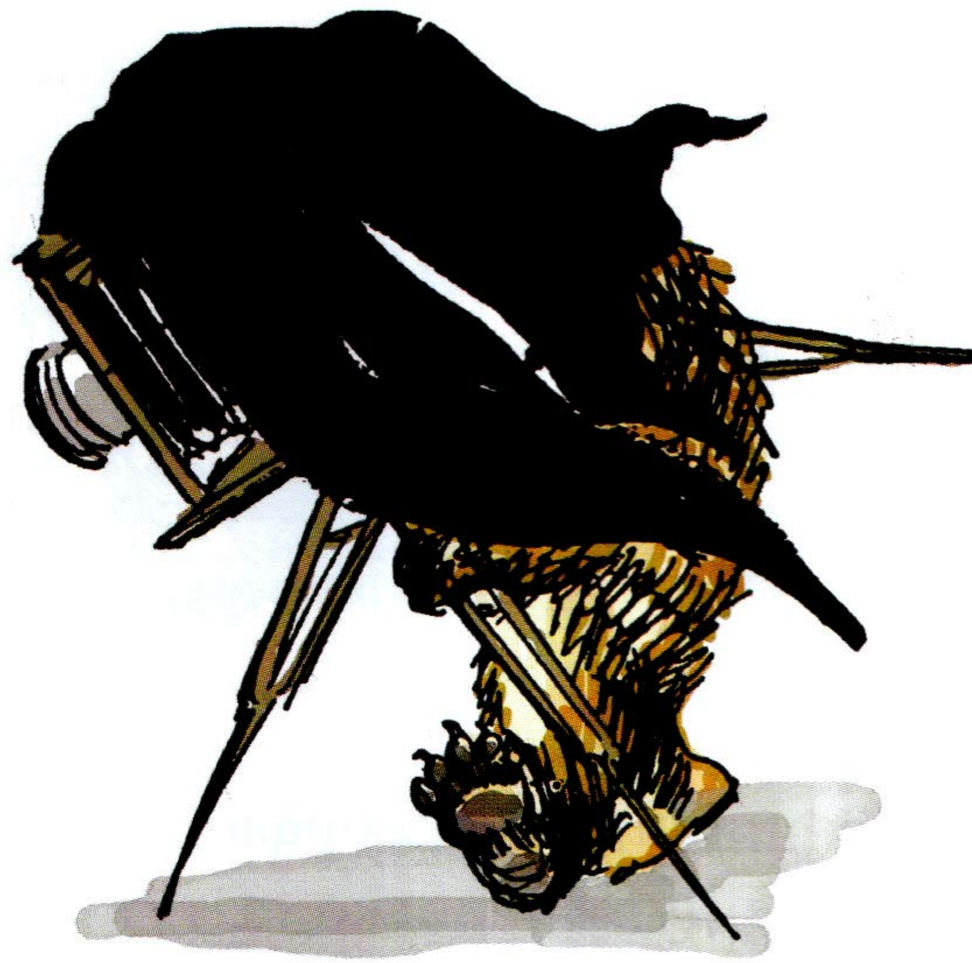
— Він не дуже новий,— зауважив він необачно.— Схоже, якийсь час його використовували замість коробки для інструментів.

Падінгтон поправив капелюха, який з'їхав йому на очі, і кинув на містера Брауна суворий погляд.

— Це дуже рідкісний фотоапарат,— заявив він.— Так сказав продавець у комісійній крамниці.

— Як на мене, чудова штука! — вигукнув Джонатан.— Сфотографуєш мене першим?

— У мене тільки одна пластинка,— похитав головою Падінгтон.— Запасні дуже дорого коштують, а в мене скінчилися гроші… Тож я буду фотографувати всіх одразу.

— Який він великий і складний, особливо для маленького ведмежати,— зауважила місіс Браун, коли Падінгтон пригвинтив апарат до штатива і підняв на потрібну висоту.— Ти впевнений, що впораєшся?

— Спробую,— глухим голосом відгукнувся Падінгтон із-під чорної накидки.— Містер Грубер дав мені книжку про фотографування, і я вже потренувався під ковдрою.

— Ну, в такому разі,— містер Браун вирішив узяти керівництво на себе,— давайте-но вийдемо надвір і сфотографуємося, поки ще видно.

Поки Падінгтон порався зі штативом, установлюючи його в потрібному положенні, містер Браун вивів сімейство в садок. За кілька хвилин ведмедик оголосив, що все готово, і взявся розсаджувати всіх на свій розсуд, щоразу відбігаючи до фотоапарата, щоб подивитися в об'єктив.

Оскільки апарат був установлений не дуже високо, містерові Брауну довелося скоцюрбитися за спинами Джонатана і Джуді, між місіс Браун і місіс Бьорд.

Треба сказати те, що Падінгтон побачив в об'єктив, йому не дуже сподобалося, хоча він і не дав взнаки. Містера Брауна він ще міг упізнати за вусами, але розрізнити всіх інших йому ніяк не вдавалося. Можна було подумати, що вони сидять у тумані. Падінгтонові це здалося підозрілим, тому що коли він виліз із-під накидки, назовні яскраво світило сонечко. Падінгтон усівся на траву і відкрив свою книжку з інструкцією. Брауни терпляче чекали. Досить скоро ведмедик знайшов дуже цікаву главу під назвою «ФОКУС». Там йшлося про те, що для отримання яскравої чіткої фотографії треба поставити фотоапарат на потрібній відстані і як слід навести різкість. Поряд був намальований чоловік, що вимірює відстань мотузкою.

Читання забрало досить багато часу, тому що Падінгтон узагалі читав не дуже швидко, а тут йому ще трапилося кілька схем.

— Сподіваюся, це ненадовго,— зітхнув містер Браун.— У мене, здається, затерпла нога.

— Прошу тебе, не ворушися,— попередила місіс Браун.— Падінгтон розсердиться. Він так старанно нас усадовив, що вийшло, як на мене, дуже гарно!

— Добре тобі казати,— буркнув містер Браун.— Адже ти сидиш.

— Тихше! — прошепотіла місіс Браун.— Здається, все готово. Падінгтон для чогось узяв мотузку.

— Цікаво, навіщо? — стривожився містер Браун.

— Я буду вас вимірювати,— оголосив Падінгтон, роблячи на кінці петлю.

— Тільки, будь ласка, не так! — чинив опір містер Браун, зрозумівши, що до чого.— Краще прив'яжи цей кінець до фотоапарата, а не до мого вуха!

Тут Падінгтон смикнув за мотузочку, і кінець фрази перейшов у хрипке булькання.

Падінгтон щиро здивувався і зацікавлено оглянув петлю на вусі містера Брауна.

— Я, здається, помилково зав'язав не такий вузол, ось вона й затягнулася,— оголосив він зрештою.

Вузли Падінгтонові взагалі-то не дуже вдавалися — його лапи були погано для цього пристосовані.

— Генрі, припини негайно! — суворо звернулася до чоловіка місіс Браун.— Можна подумати, тобі справді боляче!

Містер Браун відчайдушно тер вухо, яке стало густо-малиновим.

— Тобі легко казати, це ж не твоє вухо,— пхикнув він.— А мені боляче, та ще й як!

— І куди це він? — поцікавилася місіс Бьорд, коли Падінгтон поспіхом попрямував до будинку.

— Напевно, вимірювати мотузочку,— припустив Джонатан.

— Ну, все! — не втерпів містер Браун.— Я підводжуся.

— Генрі, не смій! А то я дуже-дуже розсерджуся,— попередила місіс Браун.

— Усе одно вже пізно,— простогнав містер Браун.— Нога зовсім оніміла.

На щастя для містера Брауна, цієї миті Падінгтон повернувся. Він довго дивився на сонце і на застиглих в очікуванні Браунів, звірявся з інструкцією, а потім заявив:

— Боюся, вам доведеться пересісти он туди. Сонце зсунулося.

— Не дивно,— буркнув містер Браун, опускаючись на траву і розтираючи ногу.— Якщо так далі піде, воно сяде перш ніж ми закінчимо!

— Я ніколи не думала, що фотографія — це так складно,— вирекла місіс Бьорд.

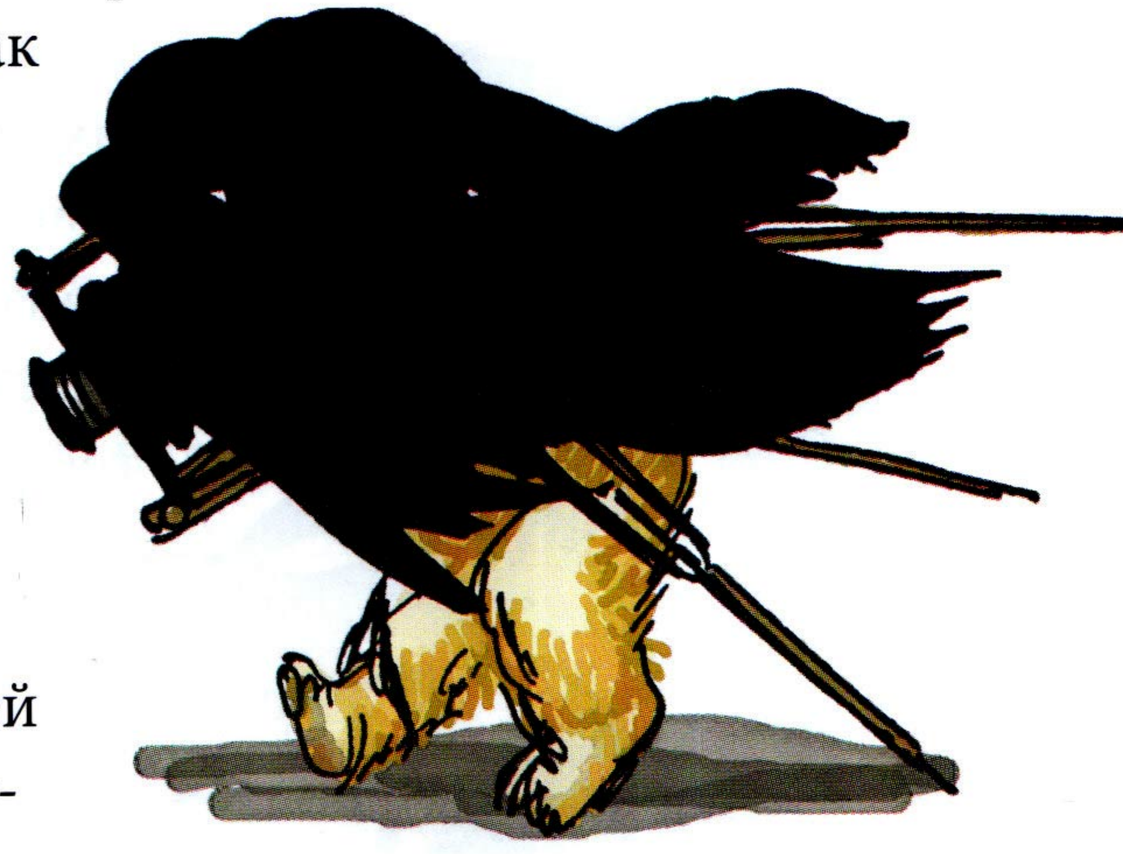
— Я ось чого не розумію,— прошепотіла Джуді,— навіщо Падінгтон приймав ванну, якщо він збирається фотографувати, а не фотографуватися?

— Справді, дивно,— погодився містер Браун.— Падінгтоне, а як же ти сам потрапиш на фото?

Падінгтон замислено подивився на нього. Про це він ще не думав. Утім, він вирішив відкласти це питання на потім — поки у нього вистачало й інших складнощів.

— Я натисну на кнопку,— виголосив він, поміркувавши,— і побіжу до вас.

— Навряд чи вийде,— засмутив його містер Браун.— Навіть ведмеді не вміють бігати так швидко.

— Генрі, я впевнена, що Падінгтону видніше,— прошепотіла місіс Браун.— А якщо й ні, все одно мовчи. Якщо він дізнається, що даремно приймав ванну, гріха не оберешся!

— Яка величезна чорна ганчірка,— зауважила місіс Бьорд, яка не зводила очей із фотоапарата.— Я зовсім не бачу Падінгтона.

— Це тому, що він занадто маленький,— пояснив Джонатан.— Бачите, йому навіть довелося опустити штатив.

Коли Падінгтон виліз назовні, Брауни сиділи нерухомо і напружено посміхалися. Ведмедик ще щось покрутив біля об'єктива, оголосив, що зараз уставить пластинку, і знову зник під чорним капюшоном.

Раптом, на превеликий подив, апарат і штатив загрозливо захиталися.

— Ой, лишенько! — вигукнула місіс Бьорд.— Що там відбувається?

— Бережіться! — закричав містер Браун.— Він іде просто на нас!

Брауни схопилися і позадкували, отетеріло дивлячись на фотоапарат, який рухався в їхній бік. Апарат підійшов зовсім близько, але раптово повернув ліворуч і побрів до куща троянд.

— Сподіваюся, все гаразд,— не на жарт стривожилася місіс Браун.

— Може, йому допомогти? — запитала місіс Бьорд, почувши з надр фотоапарата придушений крик.

Ніхто не встиг відповісти, бо фотоапарат відскочив від куща і заметушився по галявині. Він двічі обігнув ставочок у центрі садка, кілька разів підстрибнув, перекрутився в повітрі й нарешті гепнувся в улюблену клумбу містера Брауна.

— Ай! — заволав містер Браун, хапаючись за голову.— Мої квіти!

— Та що там твої квіти, Генрі! — перебила місіс Браун.— Чи цілий Падінгтон?

— Ага, все ясно,— оголосив містер Браун, нахилившись і піднявши накидку.— У нього голова застрягла всередині.

— Обережніше, тату,— попередив Джонатан, коли містер Браун почав витягати Падінгтона за задні лапи.— Може, йому вуса прищемило затвором.

Містер Браун перестав тягнути, підповз навколішках до об'єктиву і зазирнув усередину.

— Нічого не видно,— доповів він.— Там зовсім темно.

Він постукав по апарату, і звідти долинув ще один приглушений крик.

— Вершкове масло! — збагнула місіс Бьорд і кинулася на кухню.— Масло — найперший засіб, коли хтось застряг!

Місіс Бьорд покладала на масло великі надії. Справа в тому, що Падінгтонові вже траплялося застрягати, і щоразу саме масло допомагало вибратися з халепи.

Джонатан тримав з одного боку, містер Браун тягнув з іншого, і все-таки минуло чимало часу, перш ніж із глибин фотоапарата вигулькнула голова Падінгтона. Він сів на траву, потираючи вуха. Вигляд у нього був страшенно засмучений. Усе відбулося зовсім не так, як він гадав.

— Отже,— оголосив містер Браун, коли нарешті всі заспокоїлися.— Давайте-но ще раз сядемо, як раніше, і прив'яжемо до затвору мотузочку. Тоді Падінгтон зможе смикнути її просто звідси. Це куди безпечніше.

Усі погодилися, що це чудова думка. Містер Браун розсадив їх на колишні місця, а Падінгтон заново навів фотоапарат і вставив пластинку, намагаючись триматися на чималій відстані від затвора. Правда, трапилася

невеличка халепа, тому що ведмедик занадто сильно смикнув за мотузочку і штатив завалився, але нарешті настала довгоочікувана мить. Фотоапарат клацнув, і всі полегшено зітхнули.

Трохи згодом місіс Бьорд, Брауни та Падінгтон увійшли всією компанією до маленької фотокрамниці і дуже здивували продавця.

— Це справді рідкісний фотоапарат,— промовив він, із цікавістю розглядаючи Падінгтонове придбання.— Надзвичайно рідкісний. Я такі бачив тільки на картинках. Його… е-е… напевно, тримали в холодильнику? Там усередині все у вершковому маслі.

— Просто я потрапив у халепу, коли вставляв пластинку,— пояснив Падінгтон.

— Ми б хотіли скоріше дізнатися, як вийшла фотографія,— поспішно змінив тему містер Браун.— Ви можете проявити пластинку в нашій присутності?

Продавець відповів, що з превеликим задоволенням. Після всього, що він почув і дізнався, йому й самому не терпілося поглянути на фотографію, і він помчав до лабораторії, залишивши Браунів чекати посеред крамниці. Ще б пак, адже йому вперше в житті довелося обслуговувати ведмедя.

Незабаром продавець повернувся; на обличчі його застиг спантеличений вираз.

— Ви кажете, знімок зроблений сьогодні? — запитав він, поглядаючи на яскраве сонце.

— Угу,— підтвердив Падінгтон, дивлячись на продавця з підозрою.

— Прошу глянути, сер...— продавець підніс пластинку до світла, щоб Падінгтонові було краще видно,— бачите, негатив гарний, чіткий, усіх вас можна впізнати, але в мене таке враження, що знімали в густому тумані. Крім того, ці плями — вони схожі на місячні відблиски. Абсолютно незрозуміло, звідки вони взялися!

Падінгтон узяв у продавця пластинку й уважно розглянув її.

— Це, напевно, сталося, коли я запалював ліхтарик під ковдрою,— мовив він нарешті.

— Я вважаю, що для першого разу знімок просто чудовий,— запопадливо втрутилася місіс Бьорд.— Будь ласка, надрукуйте шість карток розміром дев'ять на дванадцять. Одну ми надішлемо в Перу тітці Люсі. Це родичка Падінгтона, вона живе в Лімі, в будинку для престарих ведмедів,— пояснила вона продавцю.

— Та що ви кажете? — здивувався той.— Оце так! Мої світлини ще ніколи не посилали за океан, а тим більш у будинок для престарих ведмедів у Перу!

На хвилинку він замислився.

— Знаєте що,— звернувся він до Падінгтона,— чи не могли б ви позичити мені цей фотоапарат на тиждень? Я би виставив його у вітрині, а за це надрукував би безкоштовно цю світлину і зняв вас усіх окремо. Годиться?

— Я так і знав,— міркував містер Браун дорогою додому,— що коли Падінгтон почне нас фотографувати, трапиться щось неймовірне. Ну коли б ще нас стали знімати задурно?

— Ведмедям завжди щастить,— прорекла місіс Бьорд, подивившись на Падінгтона.

Але ведмедик не слухав. Він думав про свій фотоапарат.

Рано-вранці наступного дня він побіг до крамниці, і у нього навіть дух перехопило з радощів, коли він побачив, що фотоапарат уже красується у вітрині на самісінькій видноті.

Внизу була прикріплена табличка:

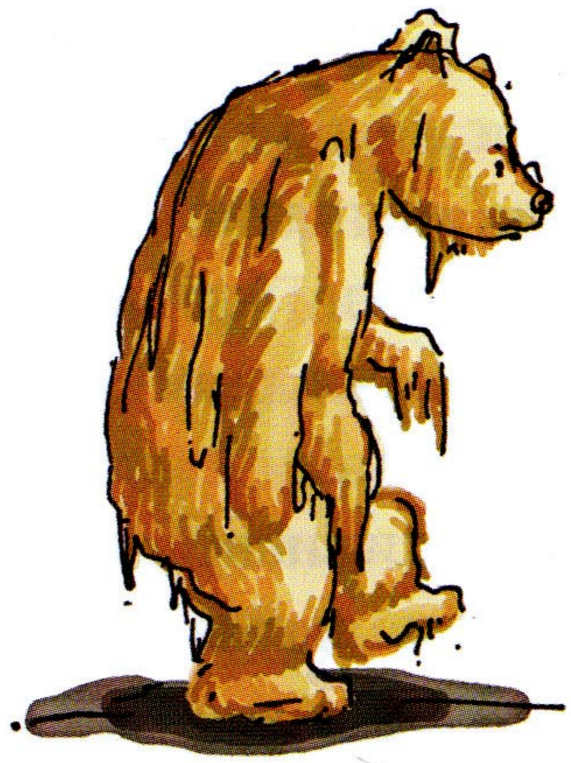
УКРАЙ РІДКІСНИЙ ФОТОАПАРАТ
СТАРОВИННОЇ КОНСТРУКЦІЇ.
Належить
містеру Падінгтонові Брауну,
юному ведмедеві, що мешкає у сусідньому будинку.

Але ще більш він зрадів, коли побачив поряд іншу табличку:

ЗРАЗОК ЙОГО РОБОТИ

а трохи нижче саму світлину.

Вона вийшла не дуже чіткою, по краях залишилися відбитки лап, і все-таки дехто із сусідів зайшов привітати ведмежатка з успіхом, а впізнати Браунів на світлині змогли майже всі. Хай там як, але Падінгтон остаточно переконався, що недаремно витратив цілих три шилінги і шість пенсів.

Глава друга

Ремонт кімнати

Падінгтон скрушно зітхнув і насунув капелюх на самісінькі вуха, щоб нічого не чути. У будинку стояв такий галас, що він ніяк не міг зосередитися на своєму щоденнику.

Справа в тому, що дорослі Брауни та місіс Бьорд абсолютно несподівано отримали запрошення на весілля. На щастя, Джонатан і Джуді теж пішли в гості, а то б вийшла повна плутанина. Про Падінгтона в запрошенні нічого не було сказано, але він не дуже засмутився. Він не знаходив нічого гарного у весіллях — за винятком, звичайно, смачного пирога, але шматок пирога йому все одно пообіцяли принести.

Ведмедик не міг дочекатися, щоб усі нарешті зібралися й поїхали. Йому дуже хотілося залишитися на самоті, і на те були особливі причини.

Падінгтон ще раз зітхнув, акуратно витер перо об лапу і тією ж лапою промокнув чорнильні плями, які незрозумілим чином опинилися на столі. Це виявилося цілком вчасно, тому що тієї миті двері відчинилися, і в кімнату влетіла місіс Браун.

— Ага, ось ти де! — вона зупинилася як укопана і втупилася у свого улюбленця.— Хіба можна ходити вдома в капелюсі? І чому в тебе язик увесь синій?

Падінгтон висунув язика якомога далі.

— Справді, синій,— погодився він, зацікавлено скошуючи очі.— У мене, напевно, на язиці синець!

— Ось, постривай, буде тобі синець ще й на іншому місці, якщо ти не прибереш цей гармидер,— пригрозила, заходячи до кімнати, місіс Бьорд.— Тільки поглянь, що тут коїться! Чорнило. Клей. Папірці. Мої улюблені ножиці. Уся серветка заляпана мармеладом і взагалі казна що.

Падінгтон роззирнувся. І справді гармидер.

— Я вже майже закінчив,— утішив він місіс Бьорд.— Залишилося дещо підкреслити. Я пишу спогади.

Падінгтон дуже серйозно ставився до свого щоденника і міг годинами вклеювати туди картин-

ки й описувати свої пригоди. Із тих пір, як він оселився у Браунів, стільки всього сталося, що він списав уже більше половини зошита.

— Ну, дивись, щоб до нашого повернення був порядок,— наказала місіс Браун,— а то не отримаєш пирога. Поводься як слід. І не забудь сказати булочнику, коли він прийде, щоб залишив два буханці.

Вона махнула рукою і вийшла з кімнати.

— Схоже, наш ведмедик не сидітиме склавши лапи,— зауважила місіс Бьорд, коли вони вже всідалися в автомобіль.— Дуже вже йому не терпілося нас випровадити.

— Ну, не знаю, не знаю,— озвалася місіс Браун.— Що він встигне накоїти? Ми скоро повернемося.

— Гм...— похмуро відповіла місіс Бьорд.— Може, й не встигне. Тільки він увесь ранок стирчав у коридорі нагорі, і мені це зовсім не подобається.

Містер Браун, який так само, як Падінгтон, не дуже полюбляв весілля і волів би спокійно посидіти вдома, озирнувся через плече.

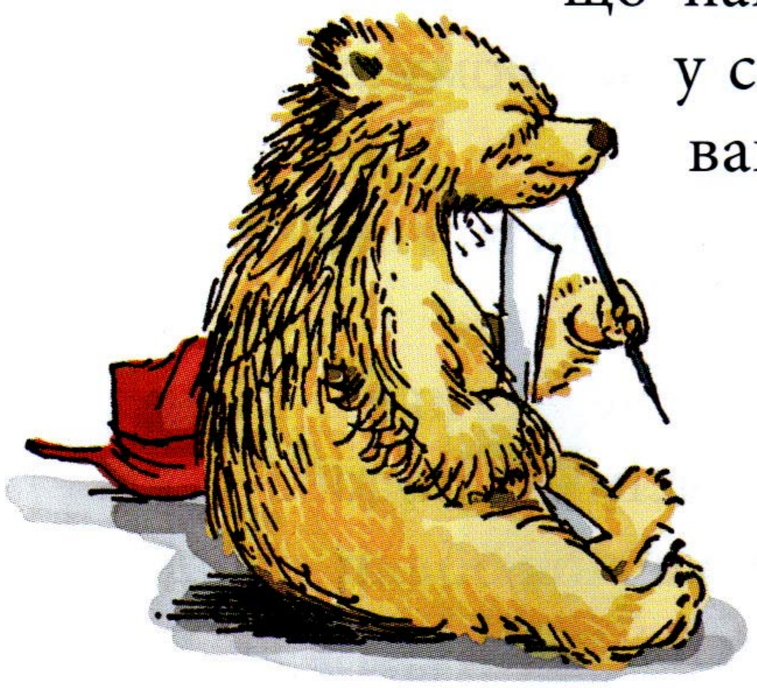
— Може, мені також залишитися? — запропонував він.— Я би продовжив ремонт у його кімнаті.

— Не кажи дурниць, Генрі,— твердо мовила місіс Браун.— Ти поїдеш із нами, і це моє останнє слово. З Падінгтоном нічого не станеться. Він цілком самостійний ведмідь. Що ж до ремонту... Ти вже два тижні ні куєш ні мелеш, тож один день ролі не грає.

Кімната для Падінгтона стала в родині болючим питанням. Минуло вже понад десять днів відтоді, як містер Браун запропонував зробити в ній ремонт. Він обдер старі шпалери, витягнув цвяхи, зняв люстру, полиці, гачки

і взагалі все, що було зламано або зламалося під його руками. Крім того, він придбав яскраві квітчасті шпалери, фарбу і крейду. На цьому все зупинилося.

Місіс Бьорд сиділа ззаду і робила вигляд, ніби нічого не чує. Насправді її раптово осяяла одна думка, і вона молилася про себе, щоб та сама думка не осяяла також Падінгтона. Вона, як ніхто інший, уміла вгадувати хід думок ведмежати і тепер побоювалася найгіршого. Знала б вона, що найгірше вже почалося! Падінгтон старанно закреслив у своєму щоденнику «у хвелину дазвілля» і тепер вписував великими літерами фатальне

«Я ВІДРЕМАНТУЮ СВАЮ КІМНАТУ!»

Ця чудова думка осяяла його ще вранці, коли він нотував про «хвелину дазвілля». Падінгтон уже давно помітив, що найблискучіші ідеї з'являються у нього саме на дозвіллі.

Усі його речі давно були складені в очікуванні урочистого переїзду, і йому страшенно набридло чекати. Щоб дістати потрібну річ, щоразу доводилося розплутувати довжелезну мотузку і розкручувати цілий оберемок обгорткового паперу.

Старанно підкресливши кожне слово червоним олівцем, Падінгтон довів кімнату до ладу, дбайливо сховав щоденник у валізу і побіг нагору. Він уже кілька разів пропонував містерові Брауну допомогти з ремонтом, але той щоразу відмовлявся і взагалі не підпускав ведмедика до дверей на відстань

витягнутої лапи. Падінгтон ніяк не міг зрозуміти чому. Він уважав, що чудово впорається з ремонтом самотужки.

Його майбутня кімната колись була коморою, але ось уже багато років нею ніхто не користувався. Увійшовши, Падінгтон виявив стільки цікавого, що в нього навіть дух перехопило.

Він ретельно зачинив двері і потягнув носом. У кімнаті чудово пахло фарбою. Крім того, там виявилася драбина, дощатий робочий стіл, пензлі, рулони шпалер і величезне відро крейдяного розчину для побілки стелі.

Усі звуки дуже цікаво відлунювали від голих стін, і Падінгтон досить довго сидів на підлозі, помішуючи розчин і насолоджуючись незвичним звучанням свого голосу.

Навколо було стільки надзвичайно цікавих речей, що незрозуміло було, за що хапатися. Нарешті ведмедик вирішив спочатку що-небудь пофарбувати. Він узяв найкращий пензель містера Брауна, вмочив у фарбу і став думати, із чого б почати.

Почав він із віконної рами. Утім, за кілька хвилин йому стало здаватися, що, мабуть, варто було б почати із чогось іншого. Пензель був для нього завеликий, а коли він

спробував вмочити в бляшанку власну лапу, фарба чомусь забризкала всю шибку і в кімнаті стало досить похмуро.

— Мабуть,— розсудив Падінгтон, помахуючи пензлем і звертаючись до порожньої кімнати,— краще все-таки почати зі стелі. Тоді я зможу заклеїти шпалерами всі плями на стінах.

Однак білити виявилося анітрохи не легше, ніж фарбувати. Ведмедик видерся на самісінький верх драбини, але, навіть ставши навшпиньки, насилу дотягнувся до стелі. Затягти відро нагору йому було не під силу, тому, щоб умочити пензель, щоразу доводилося спускатися на підлогу. На довершення всього, видираючись із мокрим пензлем драбиною, він увесь вимастився в крейді.

Загалом, за деякий час Падінгтон пошкодував, що не продовжив свою «хвелину дазвілля». Усе знову пішло шкереберть. Бідолашний ведмедик побоювався, що коли місіс Бьорд побачить його роботу, він отримає добрячого прочухана.

І тут Падінгтона осяяла геніальна ідея. Він був не з тих ведмедів, що відступають перед труднощами. Справа в тому, що по сусідству нещодавно почали будувати дім. Одного чудового дня Падінгтон побачив його з вікна спальні і з тих пір проводив чимало часу на будівництві, розмовляючи з робітниками і спостерігаючи, як вони за допомогою мотузки і блоку піднімають на верхній поверх інструменти і цемент. Одного разу містер

Брігс, старший майстер, навіть покатав його у відрі і дозволив покласти кілька цеглин.

Брауни мешкали у старому будинку, і від минулих часів посередині стелі залишився товстий гак, на якому колись висіла важка люстра. А в кутку лежав невеличкий моток мотузки…

Падінгтон старанно взявся за справу. Перш за все він прив'язав один кінець мотузки до відра. Потім виліз на драбину і пропустив другий кінець через гак. Потім спустився на підлогу і став тягти. Але навіть зараз відро піднімалося важкувато. Воно було повне, і кожні кілька хвилин доводилося робити перепочинок і для надійності прив'язувати мотузку до щабля драбини.

Коли Падінгтон відв'язав мотузку для останнього ривка, сталося непередбачене. Він заплющив очі і приготувався смикнути, аж раптом виявив, що висить у повітрі. Відчуття було захоплююче. Він похвицав лапою, але підлоги під нею не виявилося. Тоді він розплющив одне око і з подиву мало не випустив мотузку: повз нього, опускаючись вниз, пливло відро.

Далі все відбулося дуже швидко. Падінгтон навіть зойкнути не встиг, як ударився головою об стелю, а відро з брязкотом вдарилося об підлогу.

Кілька секунд Падінгтон безпорадно бовтався в повітрі та дригав лапами. Потім знизу почулося булькання. Подивившись туди, він із жахом виявив, що відро перекинулося і розчин витікає на підлогу. Мотузка вислизнула, порожнє відро злетіло до стелі, а Падінгтон гепнувся в білу калюжу.

Але навіть цим справа не скінчилася. Намагаючись устояти на слизькій підлозі, ведмедик випустив мотузку, і відро полетіло вниз, накривши його з головою.

Кілька хвилин Падінгтон лежав на спині і сопів, намагаючись збагнути, що ж на нього звалилося. Нарешті він сів, зняв відро з голови, але тут же з жахом насунув його назад. На підлозі хлюпалося біле море, з перекинутих банок із фарбою текли зелені та коричневі струмочки, а в дальньому кутку плавала кепка містера Брауна. Помітивши її, Падінгтон зрадів, що залишив свій капелюх унизу.

Одне було ясно: попереду на нього чекає дуже довге пояснення. І буде воно нелегким, тому що ведмедик навіть самому собі не міг пояснити, що ж він зробив не так.

Ідея наклеїти шпалери прийшла йому трохи пізніше, коли він сидів на перекинутому відрі, міркуючи, що до чого. Падінгтон був за натурою оптимістом і любив у всьому бачити кращий бік. Якщо він постарається як слід наклеїти шпалери, усе інше можуть і не помітити.

Що ж до шпалер, то тут Падінгтон, як завжди, вірив у свої сили. Він не раз потайки підглядав у шпаринку за містером Брауном, і йому здавалося, що це зовсім не важко. Треба тільки помастити зворотний бік якоюсь

липкою рідиною, а потім притиснути готову смужку до стіни. Підняти її до стелі теж було нескладно, навіть для ведмедя: смужка складалася навпіл, у середину засовувалася швабра, а потім шваброю ж можна було розгладити всі зморшки.

Від таких думок у Падінгтона відразу ж полегшало на душі. Він знайшов ціле відро клейстеру, поставив його на стіл і почав розмотувати перший рулон. Спочатку справа йшла туго, доводилося повзти по столу і пхати рулон передніми лапами, натомість вільний кінець знову скручувався в трубочку і повз слідом. І все ж таки врешті-решт Падінгтону вдалося повністю намастити одну смужку.

Він зліз зі столу, намагаючись не наступати на крейду, яка злиплася в огидні грудки, і підняв шпалери на швабрі. Смужка виявилася дуже довгою, набагато довшою, ніж він думав, і, махаючи шваброю над головою, Падінгтон примудрився загорнутися в клейкий папір. Поборсавшись, він вивільнився і побрів до стіни. Потім відступив на крок і помилувався результатом. Місцями шпалери порвалися, частина клейстеру потрапила на зовнішній бік, але загалом вийшло не так уже й погано. Падінгтон намастив наступний шматок, потім ще один, бігаючи від стіни до столу зо всіх лап: йому дуже хотілося закінчити, перш ніж Брауни повернуться.

Подекуди залишилися шпарини, подекуди шматки налазили один на одного, всюди рясніли плями клейстеру і крейди. Жоден шматок не наклеївся зовсім рівно, але, коли Падінгтон схилив голову набік і примружився, загальне враження виявилося досить-таки непоганим, і він залишився дуже задоволений собою.

І тільки востаннє оглядаючи плоди своєї праці, він раптом помітив: щось не так. Вікно було на місці, камін теж. Натомість двері кудись зникли. Падінгтон перестав мружитися і вирячив очі. Він точно знав, що дверей не могло не бути, тому що сам у них входив. Ведмедик ошелешено оглянув усі чотири стіни. Видно, щоправда, було погано, тому що фарба на віконній шибці підсохла й загусла — але не настільки ж погано, щоб не помітити двері!..

— Нічого не розумію,— промовив містер Браун, входячи до їдальні.— Я обшукав увесь будинок, але Падінгтона ніде немає. Треба мені було все-таки залишитися з ним.

— Господи, сподіваюся, з ним нічого не сталося,— занепокоїлася місіс Браун.— Адже він завжди залишає записку, якщо кудись іде.

— У його кімнаті порожньо,— повідомила Джуді.

— Містер Грубер його теж не бачив,— додав Джонатан.— Я заходив на ринок, він каже, що вранці вони з Падінгтоном пили какао, а потім той зник.

— А ви не бачили Падінгтона? — запитала місіс Браун у місіс Бьорд, яка принесла на таці вечерю.

— Не бачила і не хочу,— буркотливо відгукнулася місіс Бьорд.— Водогін знову не працює, тож мені не до зниклих ведмедів. Напевно, повітряна пробка. У трубах увесь час щось стукає.

Містер Браун прислухався.

— Справді, стукає,— погодився він.— Тільки… дуже вже нерівномірно.— Він вийшов у передпокій.— Немов хто гупає в підлогу…

— Послухайте-но…— нашорошив вуха Джонатан.— Оце так! Та це ж сигнал SOS!

Брауни переглянулися, а потім вигукнули в один голос:

— Падінгтон!

— Господи помилуй,— заволала місіс Бьорд, вриваючись у заклеєні шпалерами двері,— та тут наче був землетрус. А ось там якась примара,— вона вказала на білу фігурку, яка схопилася їм назустріч із відра.

Це був їхній улюбленець!

— Я не міг знайти двері,— жалібно почав Падінгтон.— Я, здається, випадково заклеїв їх шпалерами. Вони там були, коли я входив. Я точно пригадую. Тоді я став стукати шваброю в підлогу…

— Оце так гармидер! — захоплено сказав Джонатан.

— Ти… здається… заклеїв… їх… шпалерами…— повторив містер Браун.

Йому просто не вкладалося в голові те, що він почув. Не кажучи про те, що він побачив.

— Саме так,— підтвердив Падінгтон.— Я хотів улаштувати сюрприз.— Він махнув лапою.— Тут, правда, не зовсім чисто, але це тому, що ще не висохло.

Сенс цих слів нарешті почав доходити до містера Брауна, але тут на допомогу Падінгтонові прийшла місіс Бьорд.

— Гаразд, що вже тепер розбиратися,— підсумувала вона.— Що зроблено, те зроблено. І все на краще, скажу я вам. Може, хоч тепер вам стане ясно, що ремонт має робити людина тямуща…

На цих словах вона взяла Падінгтона за лапу і повела до дверей.

— А одному моєму знайомому ведмедеві я рекомендую якнайскоріше прийняти ванну, поки клейстер і крейда не присохли остаточно.

Містер Браун подивився вслід Падінгтонові і місіс Бьорд; потім на подвійний ланцюжок білих слідів: ніг і лап.

— Ох уже ці ведмеді!..— промовив він гірко.

Після ванни Падінгтон сховався у себе в кімнаті і до найостаннішої хвилини не виходив до вечері. Він побоювався, що на нього сердитимуться. Однак, хоч як дивно, за весь вечір ніхто жодного разу не згадав про ремонт.

А перед сном, коли він сидів у ліжку і пив какао, стали відбуватися ще більш дивні речі: він отримав у подарунок відразу кілька шестипенсовиків. Причому всі з різних рук. Падінгтон так і не зрозумів, за що, але питати не став, щоб раптом не передумали.

Пояснила йому все Джуді, коли прийшла побажати добраніч.

— Я думаю так: мама і місіс Бьорд подарували тобі по монетці тому, що їм набрид татів ремонт. Татко вічно береться за справу і не доводить

до кінця. Що ж до тата, то він сам не дуже хотів ним далі займатися, тому теж подарував тобі монетку. А тепер запросять справжнього маляра, тож усі задоволені!

Падінгтон задумливо відсьорбнув какао.

— А як ти гадаєш, якщо я відремонтую ще одну кімнату, мені знову дадуть півтора шилінги? — запитав він.

— Ні, не дадуть,— суворо сказала Джуді.— Викинь це з голови. І взагалі, я б на твоєму місці ще довго-довго не згадувала слово «ремонт».

— Ну, гаразд,— сонно погодився Падінгтон і потягнувся.— У мене просто видалася хвилинка дозвілля...

Глава третя

Падінгтон стає детективом

Нарешті ремонт завершився. Усі, навіть сам Падінгтон, в один голос заявили, що таку чудову кімнату має далеко не кожен ведмідь. Двері й віконні рами виблискували сліпучою білизною — хоч дивися у них, яскраві шпалери радували око, а довершували картину нові меблі.

— Із такої нагоди навіть витратитися не гріх! — оголосив містер Браун.

Він придбав ведмедикові нове ліжечко, навмисне вибравши найнижче, пружинний матрац і шафку для всякої всячини.

Місіс Браун вирішила не відставати від чоловіка і придбала чудовий пухнастий килим. Падінгтон дуже пишався своїм килимом і акуратно

прикрив ті місця, де доводилося ходити, старими газетами, щоб не забруднити.

Місіс Бьорд пошила строкаті фіранки. Падінгтонові вони страшенно сподобалися. Уперше лягаючи спати у своїй новій кімнаті, він ніяк не міг вирішити, що краще: розсунути фіранки і милуватися ними чи засмикнути і дивитися у вікно. Він разів десять вилазив із-під ковдри і нарешті придумав: одну фіранку запнув, а другу — ні, щоб уже напевно нічого не пропустити.

І тут Падінгтон виявив дуже дивну річ. Справа в тому, що він ніколи не лягав спати, не увімкнувши маленьку лампочку-нічник, що стояла біля ліжка,— так, про всяк випадок. А цього разу він досить довго клацав вимикачем, милуючись на свої фіранки, і раптом помітив це. Щоразу, як спалахувала лампочка, зовні, за вікном, спалахував у відповідь вогник! Падінгтон сів у ліжку, протер очі і втупився в нічний морок.

Може, примарилося? Щоб упевнитися, він послав у темряву більш складний сигнал — два коротких спалахи і кілька довгих, що б ви думали? Таємничий вогник продовжував блимати в такт його нічнику!

Падінгтон схопився, підбіг до вікна і став удивлятися в темряву. Нічого не було видно. Перевіривши, що вікно міцно зачинене, ведмедик запнув обидві фіранки, стрибнув у ліжко і натяг-

нув ковдру до самого носа. Відбувалося щось дуже таємниче, і він вирішив ужити всіх запобіжних заходів.

Уранці, за сніданком, йому в лапи потрапив перший ключ до розгадки таємниці.

— Украли мій гарбуз-рекордсмен! — поскаржився містер Браун.— Схоже, вночі хтось побував у городі.

Ось уже кілька тижнів містер Браун пестив і плекав величезний гарбуз, який призначався для садівничої виставки. Він старанно поливав його двічі на день, а кожного вечора, перед сном, ретельно вимірював його розміри.

Місіс Браун і місіс Бьорд перезирнулися.

— Не побивайся так, Генрі,— сказала місіс Браун.— Там є й інші, нічим не гірші.

— Буду побиватися,— буркнув містер Браун.— Інші набагато гірші, та й до виставки не достигнуть.

— Я більш ніж упевнений, що його поцупив хтось із учасників виставки! — висунув припущення Джонатан.— Злякався, що ти виграєш. Адже гарбуз був величенький!

— Цілком можливо,— охоче погодився містер Браун, утішений таким припущенням.— Мабуть, варто дати оголошення і пообіцяти нагороду тому, хто її поверне.

Місіс Бьорд поспішно підлила йому чаю. Їм із місіс Браун, схоже, хотілося скоріше зам'яти розмову. Але Падінгтон при слові «нагорода» нашорошив вушка. Дожувавши булочку з мармеладом, він вибачився і побіг нагору, навіть не випивши третьої чашки чаю.

Трохи згодом, допомагаючи місіс Бьорд мити посуд, місіс Браун раптом помітила в саду щось незрозуміле.

— Дивіться! — з несподіванки вона мало не впустила тарілку.— Ось там, за капустяною грядкою! Що б це могло бути?

Місіс Бьорд визирнула у вікно і теж помітила якийсь коричневий клубок, що порпався між грядками. Придивившись, вона полегшено зітхнула.

— Та це ж Падінгтон! Я його капелюх де завгодно впізнаю!

— Падінгтон? — повторила місіс Браун.— Але з якого це дива він повзає по грядках рачки?

— Напевно, щось загубив,— вирішила місіс Бьорд.— Бачите, у нього лупа містера Брауна.

Місіс Браун зітхнула.

— Ну, гаразд, рано чи пізно ми все одно дізнаємося, що в нього на думці.

Не підозрюючи, який інтерес викликають його дії, Падінгтон усівся під малиновим кущем і відкрив свій блокнотик на сторінці «Докази».

Справа в тому, що зовсім недавно містер Грубер дав Падінгтонові почитати детективний роман, і з тих пір ведмедик твердо вирішив стати детективом. Таємнича історія з нічними сигналами і зникненням гарбуза припала якраз до речі — з'явився матеріал для розслідування.

Утім, початок слідства не надто обнадіював: Падінгтон знайшов на грядці деякі сліди, але всі вони вели до будинку. У великій круглій вм'ятині,

що залишилася від гарбуза, лежали тільки два здохлих жука і пакетик із-під насіння.

І все ж таки Падінгтон акуратно занотував усі деталі до блокнотика і намалював план саду, поставивши жирний хрест на тому місці, де раніше був гарбуз, а потім піднявся до себе в кімнату і поринув у роздуми. Подивившись у вікно, він додав до плану ще й новий дім, який будували просто за їхнім садком. Сумнівів не було — таємничі сигнали виходили саме звідти. Деякий час він розглядав будівельний майданчик у бінокль, але нікого, крім будівельників, не побачив.

Якби за деякий час комусь спало на думку простежити за будинком Браунів, він помітив би волохату ведмежу фігурку, яка вислизнула з дверей і зникла у напрямку ринку. Усе йшло точно за планом: ніхто не бачив, як Падінгтон пішов, ніхто не бачив, як він повернувся, тягнучи величезну коробку. Очі ведмежати збуджено блищали; він піднявся до себе в спальню і ретельно замкнув двері. Він узагалі любив відкривати коробки, а в цій лежав справжній скарб.

Падінгтон досить довго не міг порозумітися з мотузочкою, тому що лапи його тремтіли від збудження, але ж ось нарешті під шаром обгорткового паперу з'явилася яскраво розфарбована кришка з написом:

Набір «ВИДАТНИЙ ДЕТЕКТИВ»

Ось уже кілька днів — відтоді, як ця чудова річ уперше з'явилася у вітрині,— Падінгтон провадив важку боротьбу із самим собою. Нелег-

ко зважитися витратити одразу шість шилінгів, особливо коли отримуєш усього півтора на тиждень на кишенькові витрати, але, висипавши вміст коробки на підлогу, Падінгтон перестав шкодувати про витрачені гроші. Перед ним виявилася довга чорна борода, темні окуляри, поліцейський свисток, пляшечки з написами «Обережно! Хімічний розчин» (їх він швидко сунув назад у коробку), блокнот, щоб знімати відбитки пальців, баночка симпатичного чорнила — яким хоч скільки пиши, нічого не видно,— і довга інструкція.

Набір виявився саме такий, як треба. Падінгтон написав на кришці своє ім'я симпатичним чорнилом і нічого не побачив. Потім залишив у блокноті відбиток лапи і кілька разів свиснув під ковдрою у свисток. Варто було б, щоправда, робити все у зворотному порядку, тому що відбитки лап залишилися також на простирадлі, а це загрожувало бесідою з місіс Бьорд.

Найбільше йому сподобалася борода. До неї були прилаштовані два гачки, щоб чіпляти до вух, і, випадково побачивши себе у дзеркалі, Падінгтон навіть підстрибнув від несподіванки. Незмінний чорний капелюх і старий плащ Джонатана, який місіс Браун збиралася віддати лахмітникові, робили його майже невпізнанним.

Падінгтон довго крутився перед дзеркалом, розглядаючи себе з усіх боків, а потім вирішив спуститися вниз і з'ясувати, що подумають інші. Йти виявилося не так уже й легко — плащ був завеликий і плутався під ногами. Крім того, борода, схоже, не була розрахована на ведмежі вуха, і її доводилося притримувати лапою. Сходами Падінгтон спускався задом, тримаючись вільною лапою за поручні. Він так зосередився на тому, щоб не впасти, що мало не збив із ніг місіс Бьорд, яка піднімалася назустріч.

— Ой, Падінгтоне! — вигукнула місіс Бьорд, оговтавшись від несподіванки.— А я тебе шукаю. Ти не міг би сходити на ринок і купити півфунта масла?

— Я не Падінгтон,— відгукнувся з-під бороди придушений голос.— Я Шерлок Холмс, видатний детектив!

— Так-так, звичайно, любий,— не стала сперечатися місіс Бьорд,— тільки не забудь, будь ласка, про масло, а то нічого буде подати до обіду.

Вона повернулася і пішла назад на кухню. Грюкнули двері, і до Падінгтона долетів гомін голосів.

Він засмучено смикнув себе за бороду.

— Вистачило б на тридцять шість булочок! — сказав він гірко, думаючи про витрачені гроші. Він ледве втримався, щоб не побігти в магазин і не зажадати назад гроші. Усе ж таки тридцять шість булочок — це тридцять шість булочок, і в чому тільки він собі не відмовляв, щоб зібрати стільки грошей!

Але, вийшовши з дому, Падінгтон передумав. Щоправда, місіс Бьорд йому обдурити не вдалося, але, можливо, пощастить із містером Брігсом, старшим майстром на будівництві? Отже, Падінгтон вирішив спробувати. А раптом удасться виявити нові докази?

Дорогою до будмайданчика настрій у ведмедика значно покращав. Краєм ока він бачив, що перехожі з подивом витріщаються на нього. А коли він кидав поверх окулярів проникливі погляди, деякі навіть переходили на інший бік вулиці.

Він досить довго скрадався уздовж стіни недобудованого дому й нарешті почув голоси. Вони долітали з відчиненого вікна на другому поверсі, і Падінгтон відразу ж упізнав бас містера Брігса. Біля стіни стояла драбинка. Ведмедик видерся на щабель, який перебував на рівні підвіконня, і обережно зазирнув у кімнату.

Будівельники сиділи навколо газової плитки, на якій закипала вода. Падінгтон кинув суворий погляд на містера Брігса, який тримав у руці чайник, поправив бороду і довго, розкотисто свиснув у поліцейський свисток.

Пролунав дзвін розбитого посуду. Містер Брігс схопився з місця й витягнув тремтячу руку вбік вікна.

— Дивіться! — заволав він.— Привид!

Решта повернулись на його крик і з переляку пороззявляли роти. Падінгтон насолодився виглядом чотирьох побілілих фізіономій, а потім,

чіпляючись усіма чотирма лапами, зісковзнув вниз і зник за штабелем цеглин. Зверху до нього долітали перелякані голоси.

— Як у воду канув,— сказав один із будівельників.— Одразу видно: нечиста сила.

— Жах! — промовив містер Брігс, витираючи чоло картатим носовиком.— Не доведи, господи, ще раз таке побачити. Ото вже страховисько! Голова, як гарбуз!

Падінгтон, що причаївся за цеглою, насилу повірив своїм вухам. Хто б міг подумати, що містер Брігс і його друзі причетні до злочину! Але не міг же він недочути, містер Брігс дійсно сказав «як гарбуз»!

Падінгтон скинув окуляри, відчепив бороду, сів під штабелем цеглин і взявся записувати нові факти симпатичним чорнилом. Потім він повільно й задумливо побрів до продуктової крамниці.

Розслідування почалося дуже вдало, і Падінгтон вирішив ще раз навідатися до будмайданчика, коли стемніє.

Настала ніч. Усі Брауни давним-давно розійшлися по своїх кімнатах.

— Знаєш,— сказала місіс Браун, коли годинник пробив дванадцяту,— у мене якесь дивне передчуття. Ніби наш ведмедик знову щось затіває.

— Що ж тут дивного? — сонно озвався містер Браун.— Він вічно щось затіває. І що ж цього разу?

— У тому-то й річ, що не знаю. Весь ранок він бродив по будинку, начепивши фальшиву бороду. Налякав бідну місіс Бьорд до напівсмерті. А ще він увесь вечір щось писав у своєму блокноті, і ти уявляєш…

— Не уявляю,— містер Браун придушив позіхання.— То що ж?

— Коли я заглянула йому через плече, на папері нічого не було!

— Ну, ведмідь він і є ведмідь,— філософськи прорік містер Браун і потягнувся до вимикача.— Дивно,— сказав він раптом,— я, здається, чув поліцейський свисток!

— Дурниці, Генрі,— відгукнулася місіс Браун.— Тобі наснилося.

Містер Браун знизав плечима і погасив світло. Він готовий був заприсягтися, що дійсно чув свисток, але дуже втомився, щоб сперечатися, тому просто повернувся на інший бік і заплющив очі. Йому навіть на думку не спало, що це знову були витівки їхнього невгамовного ведмедика!

Відтоді, як Падінгтон у темряві вибрався з дому і кружним шляхом вирушив на будмайданчик, пригоди на нього так і сипалися. Їх було навіть занадто багато, і він уже майже пошкодував, що вирішив стати детективом. Тому він страшенно зрадів, коли у відповідь на його довге пронизливе сюрчання з темряви примчала довга чорна машина, з якої вискочили двоє поліцейських у формі.

— Це що таке? — здивувався перший поліцейський, суворо дивлячись на ведмежа.— Що тут відбувається?

Падінгтон переможно махнув лапою вбік недобудованого дому.

— Я зловив грабіжника! — сповістив він гордо.

— Зловив кого? — другий поліцейський недовірливо придивився до ведмедика.

За роки служби йому багато чого довелося побачити, але щоб пізньої ночі надійшов виклик від ведмедя! Та ще від якого — з довгою чорною бородою, у синьому пальтечку! Це не лізло ні в які ворота.

— Я зловив грабіжника,— повторив Падінгтон.— Це він, напевно, вкрав гарбуз містера Брауна!

— Гарбуз містера Брауна? — розгублено перепитав перший поліцейський.

— Угу,— підтвердив Падінгтон, прямуючи до секретної лазівки.— А тепер у нього ще моя булка з мармеладом. Я захопив її на випадок, якщо зголоднію, поки його стерегтиму.

— А, ну звичайно…— розуміюче кивнув другий поліцейський.— Булка з мармеладом.— Він переглянувся з колегою і постукав пальцем по лобі.— Ну, а де ж тепер цей твій грабіжник — наминає мармелад?

— Напевно,— сказав Падінгтон.— Я зачинив його в кімнаті і підпер двері дощечкою, щоб йому було не вийти. Розумієте, у мене борода випадково прилипла до мармеладу, я запалив ліхтарик, щоб її відліпити, і саме тут усе й сталося!

— Що сталося? — хором вигукнули поліцейські.

Незважаючи на всі старання, вони ніяк не могли второпати, що до чого.

— Я помітив, що за вікном хтось теж блимає ліхтариком,— терпляче пояснив Падінгтон.— Потім я почув кроки на сходах і причаївся.— Він підійшов до дверей на верхній площадці.— Ось він де!

Поліцейські не встигли поставити більше жодного питання, тому що з-за дверей пролунав гучний стукіт і крик:

— Випустіть мене!

— Щоб я провалився! — скрикнув перший поліцейський.— Там справді хтось є! — Він подивився на ведмедика більш шанобливо.— Ви могли б його описати, сер?

— Зростом метра три,— не замислюючись, відповів Падінгтон,— і дуже сердитий. Особливо з тих пір, як зрозумів, що йому не вибратися.

— Гм...— протягнув другий поліцейський.— Ну гаразд, зараз розберемося. Відійди-но вбік.

Він відкинув дошку, відчинив двері та освітив кімнату ліхтариком.

Усі притиснулися до стіни і приготувалися до найгіршого. Яке ж було їхнє здивування, коли з кімнати вийшов... третій поліцейський!

— Замкнули! — промовив він гірко.— Я йду повз, бачу світло в порожньому будинку, хочу поглянути... і що ж? Мене взяли й замкнули! І хто? Ведмідь! — він указав на Падінгтона.— Ось цей, якщо не помиляюся!

Падінгтон раптом відчув себе дуже-дуже маленьким. Усі троє поліцейських не зводили з нього очей, і від хвилювання у нього навіть борода звалилася з вуха.

— Ось воно як...— сказав нарешті перший поліцейський.— А скажино мені, друже мій клишоногий, що це ти робив у порожньому будинку серед ночі? Та ще в такому вбранні? Доведеться, мабуть, відвезти тебе у відділок і допитати.

— Не так уже й просто все пояснити,— сумно відгукнувся Падінгтон.— Розумієте, це досить довга історія... Ну... У містера Брауна був гарбуз... Такий великий, спеціально для виставки...

Поліцейські так нічого й не зрозуміли. І не тільки вони. Коли Падінгтона доставили з відділку до рідної домівки, містер Браун ще довго не міг второпати, що до чого.

— Що за дурня! Чому через те, що у мене зник гарбуз, Падінгтон потрапив під арешт? — вигукував він, мабуть, усоте.

— Зовсім не під арешт,— виправляла місіс Браун.— Просто його затримали, щоб допитати. І взагалі, він усього лише намагався розшукати твій гарбуз: ти маєш бути йому вдячний.

Вона зітхнула. Рано чи пізно все одно доведеться відкрити правду... Падінгтонові вона вже сказала.

— Насправді, це я в усьому винна,— промовила вона.— Розумієш, я... я випадково зрізала твій гарбуз...

— Ти? — аж підскочив містер Браун.— Ти зрізала мого рекордсмена?

— Я не думала, що це твій рекордсмен,— виправдовувалася місіс Браун.— Ти ж так любиш гарбузові оладки! Ми з'їли його вчора за вечерею...

Залишившись сам у себе в кімнаті, Падінгтон заліз у ліжко. Він страшенно пишався собою. Буде що розповісти вранці містеру Груберу! Наприклад, про те, що, коли інспектор у поліцейській дільниці почув усю історію від початку до кінця, він похвалив його за хоробрість і наказав негайно звільнити!

— Такі ведмеді, як ви, містере Браун,— просто знахідка для поліції,— сказав він на прощання і подарував Падінгтонові справжній свисток! Навіть поліцейський, якого замкнули, перестав ображатися і заявив, що на службі ще й не таке буває.

А головне, Падінгтон нарешті розкрив таємницю незрозумілих спалахів. Насправді, нікого в садку не було, просто його власний нічник відбивався в шибці. Падінгтон спеціально встав на повен зріст на ліжку і побачив себе, немов у дзеркалі.

Звичайно, йому дуже шкода було гарбуза. А нагороду — тим більше. Зате він був страшенно радий, що містер Брігс виявився не злочинцем, а чесною і доброю людиною, як він завжди гадав. І до речі, містер Брігс пообіцяв ще раз покатати його у відрі. Шкода було б упустити таку можливість.

Глава четверта

Падінгтон і бенгальські вогні

Незабаром після того, як Падінгтон не зловив грабіжника, погода змінилася. Подув холодний вітер. Дерева облетіли, дні ставали все коротшими й коротшими. Джонатан і Джуді поїхали до школи, і Падінгтон залишився на самоті.

Аж ось одного разу, наприкінці жовтня, листоноша приніс йому листа. Він був адресований «містерові Падінгтонові Брауну у власні лапи» і позначений «Надтерміново!». Падінгтон упізнав почерк Джонатана і страшенно зрадів — адже він рідко отримував листи, хіба що листівки від тітки Люсі з Перу.

Лист виявився загадковим і незрозумілим. Джонатан просив, щоб до його приїзду — за кілька днів — Падінгтон згріб докупи все сухе листя в садку. Падінгтон неабияк поламав голову над цим таємничим проханням, але так нічого й не придумав і вирішив спитатися у свого друга містера Грубера. Містер Грубер знав майже все на світі, а якщо навіть чогось і не знав, завжди міг знайти у своїй антикварній крамниці книжку, в якій би про це було написано. Вранці, за чашкою какао, вони частенько базікали про різні речі, і містер Грубер охоче пояснював Падінгтонові все, що тому було незрозуміло.

— Одна голова добре, а дві краще, містере Браун,— казав він.— І треба сказати, що відтоді, як ви з'явилися в наших краях, моїй голові нудьгувати не доводиться!

Відразу після сніданку Падінгтон натягнув пальтечко, обмотав шию шарфом, записав під диктовку місіс Бьорд, що треба купити, і покотив свою сумку на коліщатках до ринку Портобело.

Падінгтон любив ходити по крамницях. Він користувався особливою повагою у торговців, хоча й витрачав гроші вельми ощадливо. Перш ніж придбати що-небудь, він обходив усі ятки й ретельно порівнював ціни. Місіс Бьорд стверджувала, що з його появою витрати на харчування скоротилися наполовину.

Похолодало не на жарт, і коли Падінгтон притиснувся носом до вітрини газетного кіоску, скло негайно запітніло. Продавець із натяком виглянув у двері, і Падінгтон, ведмідь за натурою ввічливий, заходився витирати шибку лапою. Коли вона знову стала прозорою, він раптом помітив, що

з тих пір, як він востаннє проходив повз вітрину, в ній багато що змінилося.

На місці льодяників, карамельок і шоколадок тепер красувалося обшарпане солом'яне опудало, що сиділо на купці полін. У руці в опудала була табличка з написом:

Поки живий я буду,
Навіки не забуду
Про п'яте листопада!

А внизу був напис ще крупнішими літерами:

У ПРОДАЖУ ВСЕ ДЛЯ ФЕЄРВЕРКІВ!

Падінгтон уважно вивчив цей напис і з усіх лап кинувся до містера Грубера, затримавшись тільки біля булочної, щоб забрати звичайну ранкову порцію булочок.

Холодна погода змусила містера Грубера перебратися з шезлонга на канапу в задній кімнаті крамниці. Тут було тепло, затишно і повно книжок, але Падінгтонові все одно більше подобалося сидіти надворі. Зі старенької канапи стирчав кінський волос і дуже боляче коловся. Щоправда, цього разу Падінгтон майже не звернув на це уваги і, чесно поділивши булочки навпіл, заходився розповідати містеру Груберу про події цього ранку.

— П'яте листопада? — перепитав містер Грубер, передаючи Падінгтону паруючий кухоль, по вінця повний какао.— Та це ж день Гая Фокса!

Побачивши, що Падінгтон усе одно нічого не розуміє, містер Ґрубер винувато посміхнувся і протер окуляри, запітнілі від какао.

— Я все забуваю, містере Браун, що ви приїхали з Дрімучого Перу. А там, мабуть, навіть не чули про Гая Фокса.

Падінгтон для вірності змахнув із мордочки залишки какао і похитав головою.

— Зрозуміло,— продовжував містер Ґрубер.— Ну а феєрверк, гадаю, ви все-таки бачили. Я пам'ятаю, що в ті далекі часи, коли я бував у Південній Америці, їх завжди влаштовували на свято.

Падінгтон кивнув. Тепер він згадав, що одного разу вони з тіткою Люсі ходили дивитися феєрверк. Правда, він був ще зовсім малий, але йому страшенно сподобалося.

— А в Англії феєрверк буває всього раз на рік,— сказав містер Грубер.— І завжди п'ятого листопада.

І він розповів Падінгтонові, як багато-багато років тому Гай Фокс хотів висадити на повітря будівлю Парламенту, як останньої миті змову було розкрито, і на згадку про це від того самого часу у цей день палять багаття, пускають ракети і ляскають у хлопавки.

Містер Грубер розповідав дуже захоплююче, і, коли він закінчив, Падінгтон щиро подякував йому.

Містер Грубер зітхнув і сумно додав:

— Давненько не влаштовував я свого феєрверку, містере Браун. Уже й не пригадую, скільки років!

— Знаєте що? — пожвавішав Падінгтон.— У нас, здається, цього року буде феєрверк. Ви обов'язково маєте на нього прийти!

Побачивши, як містер Грубер зрадів запрошенню, Падінгтон поспішив відкланятися: він хотів скоріше покінчити з покупками, повернутися до газетного кіоску і більше дізнатися про феєрверк.

Продавець зустрів його не надто люб'язно.

— Ракети і хлопавки? — гмикнув він із-за прилавка.— Ведмедям, які не досягли повноліття, не продаємо!

Падінгтон відповів йому суворим поглядом.

— У Дрімучому Перу,— сказав він, пригадавши слова містера Грубера,— ми на кожне свято влаштовуємо феєрверк.

— То в Дрімучому Перу,— відгукнувся продавець,— а у нас тут зовсім інші порядки. Ну, гаразд. Чого ти хочеш — хлопавку, вітрячок?

— Краще таке, що можна тримати в лапі,— сказав Падінгтон.

Продавець подумав.

— Гаразд,— вирішив він нарешті,— ось тобі пакет найкращих бенгальських вогнів. Але якщо підпалиш собі вуса, не плач. Гроші все одно не поверну.

Падінгтон пообіцяв бути дуже-дуже обережним і підстрибом помчав додому. На розі своєї вулиці він зіткнувся з хлопчиськом, який котив дитячий візок.

Хлопець простягнув кашкета, в якому лежали дрібні монетки, і ввічливо підняв капелюх.

— Пенні Гаю Фоксу, сер.

— Дякую,— сказав Падінгтон і взяв із кашкета пенні.— Дуже дякую!

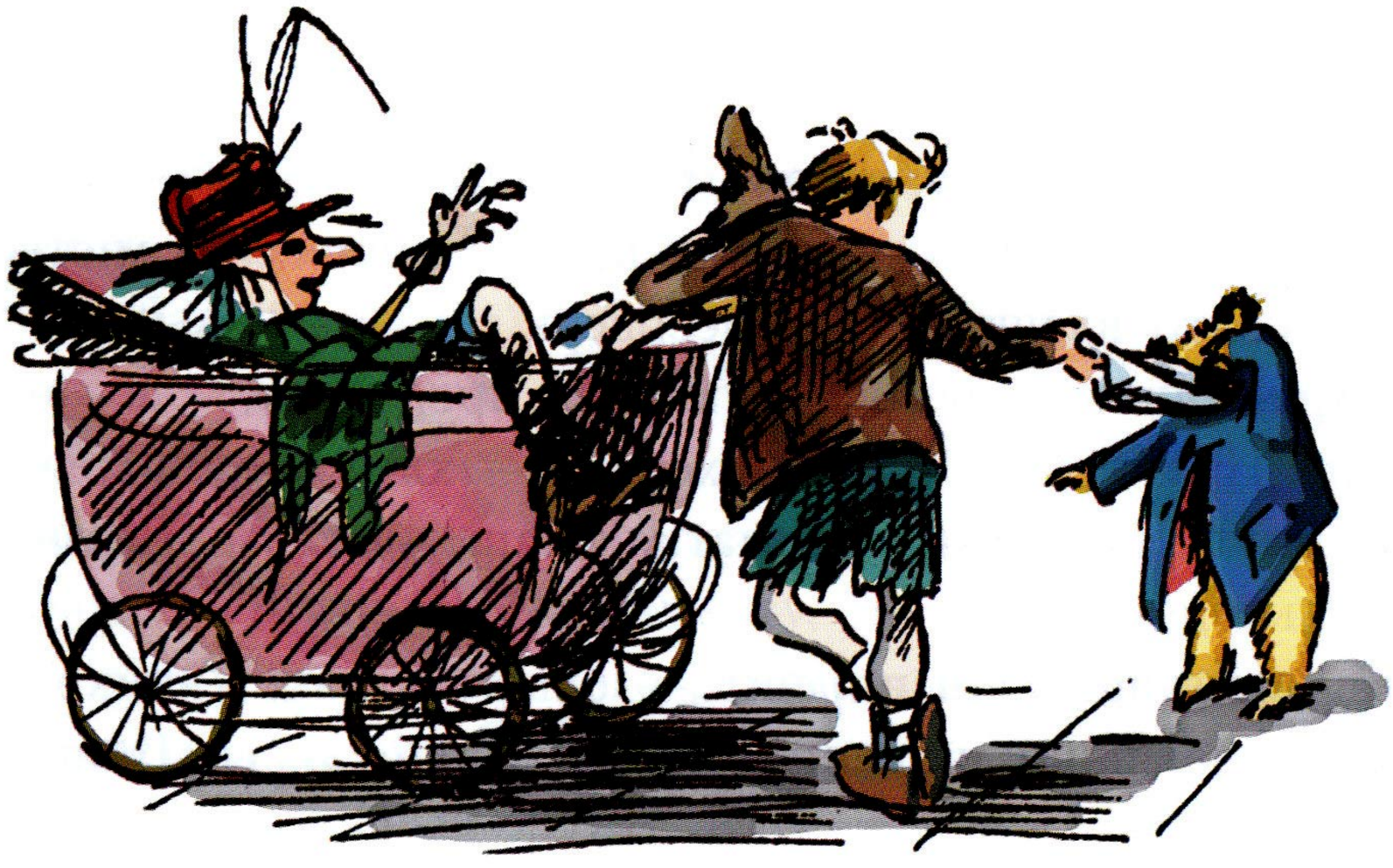
І пішов було далі.

— Гей! — гукнув до нього хлопчина.— Ти що, з місяця звалився? Це ти мені мусиш дати пенні, а не я тобі!

Падінгтон не повірив своїм вухам.

— Я мушу дати тобі пенні?! — перепитав він ошелешено.— Тобі?

— Ну, точніше, моєму Гаю,— пояснив хлопчисько.— Я ж так і сказав: пенні Гаю Фоксу!

Падінгтон зазирнув у візок і побачив там опудало у старому піджаку і в масці. Зовсім як те, що сиділо у вітрині газетного кіоску!

Падінгтон так здивувався, що без зайвих слів відкрив валізу і кинув пенні у простягнутий кашкет.

— Якщо тобі не подобається давати пенні Гаю Фоксу, візьми та й зроби свого,— порадив хлопчисько на прощання.— Старі штани, сорочка, оберемок соломи й усе!

Падінгтон поринув у роздуми і за обідом мало не забув попросити добавки.

— Якщо у нього знову з'явилася Ідея, справи кепські,— сказала місіс Браун, коли Падінгтон, вибачившись, виліз із-за столу і вирушив у садок.— Щоб Падінгтон забув попросити другу порцію! Та ще коли на обід тушковане м'ясо з його улюбленими галушками! Немислимо!

— Боюся, це таки Ідея,— похмуро підтвердила місіс Бьорд.— Усі ознаки в наявності.

— Ну, нічого, може, подихає свіжим повітрям та й забуде,— з надією сказала місіс Браун, дивлячись у вікно.— Я дуже рада, що він узявся згрібати листя. Хоч приведе садок до ладу.

— Адже надворі листопад,— зауважила місіс Бьорд.— Гай Фокс...

— Ой! — обомліла місіс Браун.— Щоб якогось лиха не сталося!

Падінгтон цілу годину старанно орудував граблями й мітлою. У садку Браунів росло досить багато дерев, і незабаром посеред капустяних грядок височіла гора листя майже удвічі більша за Падінгтона. Сам ведмедик присів на найближчу клумбу відпочити і тут помітив, що з-за паркану за ним хтось спостерігає.

Це був сусід Браунів, містер Карі. Містер Карі терпіти не міг ведмедів і завжди скаржився, коли Падінгтон робив щось не так. Та й узагалі, його знали як людину жадібну і занудну, тому Брауни намагалися якомога рідше мати з ним справу.

— Що це ти там робиш, ведмедю? — буркнув містер Карі.— Сподіваюся, ти не збираєшся підпалювати це листя?

— Ні-ні,— заспокоїв його Падінгтон.— Вони для Гая Фокса.

— Хлопавки-вітрячки! — пирхнув містер Карі.— Неподобство! Дим, гуркіт, сморід!

Слід додати, що Падінгтон саме збирався запалити на пробу один бенгальський вогонь, але швидко сховав усю пачку за спину.

— А у вас буде феєрверк, містере Карі? — запитав він увічливо.

— Феєрверк? — містер Карі з неприязню поглянув на ведмежа.— Та на які гроші? Дурна забава! Але дивись, якщо хоч одна ракета потрапить до мене в садок, я викличу поліцію!

Падінгтон порадів, що не запалив свій бенгальський вогонь.

— Утім,— тут очі у містера Карі підступно заблищали, і він став злодійкувато озиратися — чи не чує хтось,— якщо хто-небудь запросить мене до себе на феєрверк, це зовсім інша справа. Ти зрозумів, ведмедю?

Він поманив Падінгтона до паркану і взявся шепотіти йому щось на вухо.

Мордочка у ведмежати все витягувалася і витягувалася, і навіть вушка гірко обвисли.

— Яка ганьба! — обурилася місіс Бьорд, дізнавшись, що містер Карі напросився на феєрверк.— Як не соромно лякати бідного ведмедика розмовами про поліцію та інші дурниці! І все тільки заради того, щоб самому не витрачатися на феєрверк! Спробував би він зі мною так поговорити, я б йому відповіла!

— Бідний наш ведмедик! — поспівчувала місіс Браун.— Він так засмутився! А де він зараз?

— Не знаю,— похитала головою місіс Бьорд.— Він сказав, що йому потрібна солома, і вирушив її шукати. Усе клопочеться про багаття.

І вона продовжувала шпетити містера Карі:

— Як подумаєш, що бідний ведмідь просто з лап збивається, виконуючи його дурні доручення,— і все тому, що сам він ледацюга!

— Він справді любить отримувати все за чужий рахунок,— погодилася місіс Браун.— Ось вам свіжий приклад: сьогодні він приніс свій костюм і залишив на ґанку, щоб його забрали в прання разом із нашими речами.

— Он як? — гмикнула місіс Бьорд.— Ну, як завжди…— Вона рішучим кроком попрямувала до вхідних дверей і гукнула звідти: — Ви сказали, на ґанку?

— Так, у самому кутку! — озвалася місіс Браун.

— Нема тут нічого! Хтось його вже забрав!

— Та невже? — здивувалася місіс Браун.— Я не чула, щоб стукали у двері. І з пральні ще не приходили. Нічого не розумію.

— Поцупили, і добре. Так йому й треба,— винесла вирок місіс Бьорд.— Іншим разом не поткнеться.

Місіс Бьорд тільки з вигляду здавалася суворою, а насправді серце в неї було дуже добре. Але з тими, хто намагався надурити її улюбленого ведмедика, вона бувала сувора і непохитна.

— Ну гаразд,— сказала місіс Браун.— Рано чи пізно все з'ясується. Не забути б запитати у Падінгтона, коли він повернеться, чи не траплявся йому цей злощасний костюм.

Однак Падінгтон не повернувся до самого вечора, і до того часу місіс Браун геть забула про пропажу. Вже зсутеніло, коли він увійшов у садок через бічну хвіртку. Ведмедик підкотив свою сумку на коліщатках до сараю; пихкаючи, вивантажив важкий предмет і заштовхав у куток, за косарку. Ще в нього була картонна коробочка з написом «Для Гая Фокса». У ній щось бряжчало.

Падінгтон зачинив двері, запхав коробочку на дно сумки, прикрив для певності капелюхом і кружним шляхом пробрався до вхідних дверей. Вечір минув не даремно. Він на славу попрацював, а результати перевершили всі його очікування, і Падінгтон довго ще не лягав спати, бо писав Джонатану докладного листа.

Минуло кілька днів. Настав довгоочікуваний вечір.

— Овва! — вигукнув Джонатан.— Ну, ти даєш, Падінгтоне! Оце так!

Він утупився в коробку, вщерть набиту хлопавками, петардами, ракетами та іншими кумедними пристосуваннями.

— Оце так Падінгтон! — захоплено підхопила Джуді.— І де ти все це взяв? Нажебракував?

Падінгтон недбало махнув лапою, і вони із Джонатаном обмінялися розуміючими поглядами. Але Джуді так нічого і не дізналася, бо до кімнати зайшов містер Браун. На ньому було тепле пальто і гумові чоботи, в руці — запалена свічка.

— Ну як, ви готові? — гукнув він до дітей.— Містер Грубер уже тут, а місіс Бьорд розставляє стільці на веранді.

Містерові Брауну, мабуть, і самому не терпілося запустити ракет зо дві, і він із заздрістю подивився на картонну коробку.

— Отже,— оголосив він, коли всі розсілися і запанувала тиша.— Оскільки для Падінгтона це перше п'яте листопада, нехай він і почне феєрверк.

— Правильно! Правильно! — підтримав містер Грубер.— То що ви виберете, містере Браун?

Падінгтон задумливо подивився на коробку. Вона була повнісінька, так що навіть очі розбігалися.

— Щось таке, що можна тримати в лапі,— вирішив він нарешті.— Мабуть, бенгальський вогонь.

— Туга смертна ці бенгальські вогні,— висловився містер Карі, який сидів у найзручнішому кріслі і за обидві щоки наминав булку з мармеладом.

— Якщо Падінгтон хоче, то нехай,— відрізала місіс Бьорд, змірявши містера Карі крижаним поглядом.

Містер Браун обережно, щоб не закрапати стеарином хутро, передав Падінгтонові свічку, і, коли бенгальський вогонь, потріщавши, ожив, усі дружно заплескали в долоні. Падінгтон покрутив його над головою і викликав новий вибух оплесків, накресливши в повітрі ПАДІНКТУН.

— Яка краса! — вигукнув містер Грубер.

— Хто ж так пише «Падінгтон»? — буркнув містер Карі з напханим ротом.

— Я пишу! — озвався Падінгтон і кинув на містера Карі свій найсуворіший погляд, але, на жаль, у темряві ніхто його не оцінив.

— Може, запалимо багаття? — поспішно змінив тему містер Браун.— Одразу все стане видно!

Він покресав сірником, і сухе листя весело спалахнуло.

— Отак уже краще,— сказав містер Карі, потираючи руки.— На цій вашій веранді страшенний протяг. Дайте-но мені кілька хлопавок, якщо більше не залишилося булки з мармеладом.

Він виразно подивився на місіс Бьорд.

— Більше не залишилося,— відрізала та.— Ви щойно з'їли останній шматок. Який жаднюга, прости господи,— продовжувала вона, коли містер Карі відійшов і став ритися в Падінгтоновій коробці.— А сам хоч би свічечку приніс!

— У нього просто талант псувати людям настрій,— погодилася місіс Браун.— Усі так чекали цього вечора! Я вже розмірковую…

Про що саме розмірковувала місіс Браун, назавжди залишилося загадкою, тому що з боку сараю раптом пролунав захоплений крик Джонатана:

— Оце так! Падінгтоне, чого ж ти мовчав?

— Про що? — поцікавився містер Браун, розриваючись між феєрверком і таємничим предметом, який Джонатан виволік із сараю.

— Дивіться, Гай! — зойкнула Джуді.

— Та ще який! — вигукнув Джонатан.— Просто як справжній! Твоя робота, Падінгтоне?

— Е-е…— знітився Падінгтон.— Моя… тобто… не зовсім…

На його мордочці з'явився заклопотаний вираз.

Через святкові клопоти він абсолютно забув про Гая, з яким збирав гроші на хлопавки. Насправді, він не дуже хотів показувати його іншим — щоб уникнути зайвих питань.

— Що це там у вас? Гай? — утрутився в розмову містер Карі.— То кидайте його в багаття!

Він розігнав дим і придивився. Щось у цьому Гаї було дуже-дуже знайоме…

— Ні,— рішуче запротестував Падінгтон,— не треба! Цього Гая не можна в багаття!

— Багато ти розумієш, ведмедю! — пирхнув містер Карі.— Не знаєш — мовчи. Гая зазвичай спалюють.

Із цими словами він відіпхнув усіх інших, підчепив Гая граблями і кинув у полум'я.

— Ось так! — він задоволено потер руки.— Ось тепер багаття так багаття! Усе як годиться.

Містер Браун протер окуляри і придивився до полум'я. Костюм Гая, як він із полегшенням відзначив, був не з його гардеробу. І все ж таки щось тут було не так…

— Дуже… дуже гарний Гай, чи не так? — зауважив він.

Містер Карі раптом здригнувся і підступив ближче. Багаття розгорілося, яскраво освітлюючи все навколо. Штани весело тріщали, та й піджак уже почав займатися.

Містер Карі вирячив очі й почав тицяти тремтячим пальцем у полум'я.

— Це мій костюм! — заревів він.— Мій! Я ж просив віддати його в чистку!

— Що?! — підскочив містер Браун.

Усі погляди звернулися на Падінгтона. Але він здивувався мало не сильніше за всіх. Він навіть гадки не мав, чий це костюм.

— Я знайшов його на ґанку,— пояснив він.— Я подумав, що він годиться тільки на ганчірки...

— На ганчірки?! — містер Карі ледь не луснув із люті.— На ганчірки? Мій найкращий костюм! Та я... та я...— він так розлютився, що не міг вимовити ані слова.

Зате місіс Бьорд могла!

— По-перше,— сказала вона,— зовсім це не ваш кращий костюм. Ви його тільки за моєї пам'яті разів із шість віддавали в чистку. Крім того, Падінгтон не знав, що це ваш костюм. І взагалі,— закінчила вона з деякою зловтіхою,— хіба не ви наполягали, що Гая треба спалити?

Містер Браун щосили тримався, щоб не розреготатися, а тут ще зловив погляд містера Грубера, який затискав рота хусткою.

— Саме так, це ви! Ви! — підтакував містер Грубер, давлячись від сміху.— Ви кинули його в багаття! Адже Падінгтон просив цього не робити!

Кілька секунд містер Карі люто блимав очима на присутніх. Але він чудово розумів, що гру програно, і, обдарувавши на прощання всю компанію гнівним поглядом, грюкнув дверима.

— Отакої! — посміхнувся містер Грубер.— Треба сказати, містере Браун, що у вас тут нудьгувати не доводиться! — Він понишпорив під стільцем і витягнув картонну коробку.— Ну, давайте-но продовжимо. Я тут припас дещо на випадок, якщо не вистачить...

— Який збіг,— сказав містер Браун і теж поліз під стілець.— І я дещо припас!

Феєрверк вийшов чудовий — так в один голос заявили потім усі сусіди. Багато хто спеціально вийшов подивитися, і навіть містер Карі, за словами очевидців, кілька разів висував ніс за фіранки.

І коли Падінгтон підняв утомленою лапою останній бенгальський вогонь і накреслив у повітрі «Кінець», усі погодилися, що ніколи ще не бачили такого чудового багаття — і такого гарного Гая.

Глава п'ята

Неприємності в будинку тридцять два

Уночі, коли багаття догоріло, похолоднішало ще сильніше. Перед сном Падінгтон прочинив вікно і визирнув назовні, в надії побачити ще чий-небудь феєрверк. На нього війнуло крижаним нічним вітром, і він скоріше запнув фіранки, стрибнув у ліжко і натягнув ковдру по самі вуха.

Уранці він прокинувся раніше, ніж зазвичай, бо страшенно змерз. Із кінчиками вусів коїлося щось дивне: вони затверднули і не згиналися. Падінгтон прислухався, переконався, що внизу, як завжди, готують сніданок, надів своє синє пальтечко й вирушив до ванни.

У ванній на нього чекали нові вражаючі відкриття: по-перше, мочалка, яку він напередодні повісив на край раковини, стала твердою, як камінь, а коли він спробував її розігнути, вона голосно хруснула. По-друге, хоча він чесно відкрив кран, вода так і не пішла. Падінгтон тут же вирішив, що не судилося йому сьогодні вмитися, і повернувся до своєї кімнати.

Але на цьому дивні речі не припинилися. Коли він відсмикнув фіранки і виглянув у садок, з'ясувалося, що шибка вкрита білим візерунком — зовсім як у ванній. Падінгтон подихав на шибку й потер її лапою. Зробивши у візерунку дірочку, він мало не впав на підлогу з подиву.

Від учорашнього феєрверку не залишилося навіть сліду. Усе навколо було біле. Мало того, з неба густо падали пухнасті білі пластівці!

Ведмедик помчав униз повідомляти приголомшливі новини іншим. Брауни вже сиділи за сніданком. Падінгтон увірвався в їдальню і збудженно замахав лапами.

— Що сталося? — злякався містер Браун, відірвавшись від газети.— Що там таке?

— Дивіться! — гукнув Падінгтон.— Вата! З неба падає!

Джуді закинула голову і розреготалася.

— Та це просто сніг, дурненький. Так буває щороку.

— Сніг? — спантеличено повторив Падінгтон.— А що таке сніг?

— Ще одне лихо, ось що це таке,— сварливо відгукнувся містер Браун.

Зранку він був не в гуморі. Ніхто не чекав, що погода зміниться так різко, і на другому поверсі замерзли всі водогінні труби. А найгірше, що винний виявився він, бо напередодні забув увімкнути обігрівач.

— Сніг? — сказала Джуді.— Ну, це... це такий замерзлий дощ. Тільки м'який.

— У сніжки можна погратися! — прицмокнув Джонатан.— Ми тебе навчимо після сніданку. А заодно й доріжки почистимо.

Падінгтон усівся за стіл і почав розгортати серветку, несила відвести очей від запорошеного садка.

— Падінгтоне,— з підозрою сказала місіс Браун,— скажи мені чесно: ти вмивався просто в пальто?

— Він не мився, не купався і брудним тепер зостався,— похмуро продекламувала місіс Бьорд, подаючи ведмежаті миску з паруючою кашею.

Але Падінгтон пропустив усе це повз вуха, бо голова в нього була зайнята снігом. Йому спало на думку, що коли покласти все одразу на одну тарілку, то сніданок скінчиться набагато швидше. Він потягнувся було за яєчнею і мармеладом, але перехопив суворий погляд місіс Бьорд і поспішно зробив вигляд, що просто диригує оркестром, який грав по радіо.

— Якщо ти збираєшся піти погуляти після сніданку,— сказала Падінгтонові місіс Браун,— то почисти спочатку доріжки містера Карі, а потім уже наші. Із сусідами краще не сваритися. Ми, звісно, знаємо, що ти не навмисно взяв його костюм, але краще зайвий раз показати, що ми не хотіли його образити.

— Чудова думка! — вигукнув Джонатан.— Ми тобі допоможемо. А коли згорнемо сніг на купу, то зліпимо сніговика. Годиться?

Падінгтон замислився. Кожного разу, коли він брався робити щось для містера Карі, виходили самі лише неприємності.

— Тільки в сніжки надворі не грайте,— попередила місіс Бьорд.— Містер Карі завжди спить із відчиненим вікном, навіть узимку. Якщо ви його розбудите, гріха не оберешся.

Усі троє пообіцяли поводитися тихо, нашвидку поснідали, вдяглися тепліше і побігли в сад.

Сніг справив на Падінгтона величезне враження. Він виявився куди глибшим, ніж можна було подумати, зате не таким уже й холодним — якщо не стояти довго на одному місці. Уся трійця дружно взялася за лопати й мітли, і перед будинком містера Карі закипіла робота.

Джонатан і Джуді розгрібали доріжку перед ґанком. Падінгтон, озброївшись відерцем і совком, узявся розчищати прохід у саду.

Він наповнював відерце снігом і тягнув через паркан, до того місця, де вони збиралися ліпити сніговика. Працювати було важко — сніг сягав Падінгтону по самісінький край пальта, і ледве він устигав розчистити ділянку, як її одразу ж замітало знову.

Падінгтонові здавалося, що він працює вже багато годин, тому він поставив відерце догори дном і присів відпочити. Але не судилося! Щось міцне вдарило його по потилиці, ледь не збивши додолу дорогоцінний капелюх.

— Ура! Влучив! — зареготав Джонатан.— Давай, Падінгтоне, ліпи сніжки! Викликаю тебе на бій!

Падінгтон підхопився з відерця і насамперед сховався за сараєм містера Карі. Потім, переконавшись, що місіс Бьорд не бачить, він набрав снігу і зліпив велику міцну сніжку. Розмахнувся, заплющив очі й жбурнув.

— Мазило! — закричав Джонатан.— Не влучив, не влучив! Але нічого, навчишся.

Падінгтон стояв за сараєм, чухав потилицю і задумливо дивився на свою лапу. Сніжка кудись полетіла, але він навіть гадки не мав — куди саме. Так нічого й не зрозумівши, він вирішив спробувати знову. Якщо обережно підкрастися з іншого боку, можна заскочити Джонатана зненацька і зрівняти рахунок...

Падінгтон навшпиньки скрадався вздовж задньої стіни, тримаючи сніжку напоготові, аж раптом помітив, що двері чорного ходу злегка прочинені. На килимку за порогом уже намело невеличкий замет. Падінгтон подумав та й зачинив їх. Клацнув замок, ведмедик для вірності посмикав ручку. Ні, замкнено надійно. Адже всю кухню могло б завалити снігом! Падінгтон порадів, що зробив містеру Карі ще одну добру справу.

Як же він здивувався, коли, зазирнувши за ріг, побачив перед будинком самого містера Карі! На ньому були тільки піжама й халат, і весь він тремтів від холоду і злості. Побачивши Падінгтона, він кинув розмовляти з Джонатаном і Джуді й повернувся до нього.

— Ага, ось ти де, ведмедю! Це ти кидаєшся сніжками?

— Сніжки? — перепитав Падінгтон, поспішно ховаючи лапу за спину.— Якими сніжками, містере Карі?

— Сніговими! — пирхнув містер Карі.— До мене у вікно зараз влетіла сніжка і плюхнулася просто в ліжко. А там була грілка, і утворилася калюжа. Якщо ти, ведмедю, зробив це навмисне…

— Ні-ні, що ви, містере Карі,— чесно відповів Падінгтон.— Я ніколи б не зробив цього навмисне. У мене просто не вийшло б. Лапами сніжки знаєте як важко кидати — особливо такі великі!

— Які великі? — з підозрою спитав містер Карі.

— Ну… як та, що влучила вам у ліжко,— пояснив Падінгтон, остаточно заплутавшись. Йому дуже хотілося, щоб містер Карі скоріше пішов, бо лапа, в якій була сніжка, зовсім змерзла.

— Бр-р-р-р-р-р,— сказав містер Карі.— Ну гаразд, я не збираюся весь день стояти у снігу й обговорювати ведмежі пустощі. Я спустився, щоб вигнати вас геть. Однак,— він схвально оглянув розчищені доріжки,— треба сказати, що я приємно здивований.

Продовжуйте у тому ж дусі,— він почимчикував до дверей,— і можливо, я навіть дам вам пенні. Один на всіх,— додав він, на випадок, якщо його неправильно зрозуміли.

— Пенні! — пирхнув йому у спину Джонатан.— Жаднюга!

— Облиш,— сказала Джуді.— Зате ми зробили добру справу. Це навіть містерові Карі на деякий час заткне рота.

Падінгтон зітхнув.

— Боюся, що ненадовго,— сказав він, тривожно прислухаючись.— Ось... Ось уже й усе...

Саме цієї миті з-за рогу долинув гнівний крик містера Карі, який гатив кулаком у двері.

— Що там таке? — вражено спитала Джуді.— З якого дива він стукає до власного будинку?

— Я хотів зробити ще одну добру справу,— з винуватим виглядом пояснив Падінгтон,— і зачинив вхідні двері. Думаю, тепер йому аж ніяк не потрапити назад...

— Ой, Падінгтоне,— скрикнула Джуді,— що ж ти накоїв!

— Хто замкнув мої двері?! — горлав містер Карі, пританцьовуючи біля ґанку.— Як я тепер потраплю додому? Ведмедю! Де ти, ведмедю?

Містер Карі люто озирався, але навколо не було ані душі. Якби він був не такий розлючений, то помітив би на снігу сліди, що вказували шлях відступу нерозлучної трійці.

Трохи далі сліди розділилися: одні обривалися біля будинку Браунів, а інші — а саме сліди лап — ішли вбік ринку.

Падінгтон вирішив, що спілкування з містером Карі занадто затяглося. Крім того, годинник уже показував майже пів на одинадцяту, і містер Грубер чекав його на підобідок.

— Наш містер Карі, схоже, зовсім утратив здоровий глузд,— зауважила трохи пізніше місіс Браун.— Уранці він походжав садком у халаті й піжамі — і це в таку погоду,— а потім пустився бігати колами і все погрожував комусь кулаком.

— Та невже?.. А я незадовго до того бачила, як Падінгтон грався у сніжки у нього в садку,— з натяком відгукнулася місіс Бьорд.

— Ой, лишенько! — місіс Браун виглянула у вікно. Небо розчистилося, і на його яскраво-блакитному тлі дерева, зігнуті під вагою снігових шуб, виглядали зовсім як на різдвяній листівці.— Яка дивна тиша! Мабуть, щось трапиться!

Місіс Бьорд теж підійшла до вікна.

— Який симпатичний у них сніговик вийшов! Маленький, а немовби живий.

— А що там у нього на голові? Здається, Падінгтонів капелюх? — здивувалася місіс Браун.

Тут двері відчинилися, і увійшли Джонатан із Джуді.

— А ми саме хвалимо вашого сніговика,— сказала їхня мама.

— Це не сніговик,— із таємничим виглядом виправив Джонатан.— Це білий ведмідь. Сюрприз для тата. Ага, а он-о вже його машина!

— Схоже, на нього чекає ще один сюрприз,— сказала місіс Бьорд.— Містер Карі чатує біля паркану!

— Ховайся! — вигукнув Джонатан.— Усе пропало!

— Вічно цей містер Карі все зіпсує,— пробурчала Джуді.— Відпустив би він тата скоріше!

— Чому, доню? — не зрозуміла місіс Браун.— Яка різниця?

— Яка різниця?! — скрикнув Джонатан.— Величезна!

Місіс Браун не стала допитуватися. Вона дуже добре знала, що рано чи пізно все з'ясується саме собою.

Поки містер Браун спекався містера Карі й поставив машину в гараж, минуло досить багато часу. Нарешті він увійшов у дім, і відразу стало ясно, що він зовсім не в гуморі.

— Знову цей містер Карі розповідає всілякі нісенітниці про нашого ведмедика! Його щастя, що сьогодні вранці там не було мене,— я б йому не сніжок, а цілий замет під ковдру засунув.— Він озирнувся.— До речі, де Падінгтон?

Падінгтон зазвичай допомагав містерові Брауну ставити машину в гараж, показував лапами, куди їхати. Так не схоже на нього — пропускати улюблену розвагу.

— Я його давненько не бачила,— відповіла місіс Браун і подивилася на Джонатана і Джуді.— А ви?

— Хіба він не вискочив на тебе, тату? — запитав Джонатан.

— Вискочив на мене? — спантеличено повторив містер Браун.— Ні... Я, принаймні, не помітив. А він хіба збирався?

— Але ж ти бачив білого ведмедя? — запитала Джуді.— Там, біля гаража…

— Білого ведмедя? — містер Браун нарешті почав розуміти, що до чого.— Господи, ви… ви хочете сказати… це — Падінгтон?

— Це нечувано! — ахнула місіс Бьорд.— Отже, весь цей час він стоїть там у снігу? Ох, лишенько мені з цим ведмедем!

— Це він не сам придумав,— зізнався Джонатан.— Тобто не він сам…

— Він, напевно, почув голос містера Карі й перелякався,— сказала Джуді.

— Негайно тягніть його додому! — розпорядилася місіс Бьорд.— Адже він може застудитися! Мабуть, доведеться вкласти його в ліжко без вечері!

Варто, мабуть, пояснити, що місіс Бьорд зовсім не збиралася карати Падінгтона, просто дуже перелякалася за нього, і заледве він з'явився в кімнаті, вона перша кинулася назустріч, почала розтирати йому лапи і мацати ніс.

— Ой, леле! Та він як крижинка!

Падінгтон цокотів зубами.

— Мені не дуже сподобалося бути білим ведмедем,— сказав він слабким голоском.

— Ще б пак! — вигукнула місіс Бьорд і обернулася до решти.— Ведмежа треба негайно покласти в ліжко з грілкою і напоїти гарячим бульйоном. А я поки викличу лікаря.

Вона посадила Падінгтона перед каміном і побігла по градусник.

Падінгтон згорнувся в кріслі містера Брауна і заплющив очі. З ним коїлося щось незрозуміле. Такого ще ніколи не було. То він тремтів, немов сидів у заметі, то горів вогнем.

Він погано пам'ятав, чи довго просидів у кріслі, тільки розібрав, ніби крізь сон, що місіс Браун пхає йому до рота якусь холодну трубку і не дозволяє її кусати.

Далі все було, як у тумані. Навколо метушилися, наповнювали грілки, підігрівали бульйон і наводили лад у його кімнаті.

За кілька хвилин усе було готове, і Падінгтона поклали в ліжко. Він подякував усім, мляво махнув лапою і заплющив очі.

— Йому зовсім погано,— прошепотіла місіс Бьорд.— Він навіть не доторкнувся до бульйону!

— Але ж це я винен,— важко зітхнув Джонатан, коли вони із Джуді спускалися вниз.— Це я все придумав. Якщо раптом щось станеться, я ніколи собі не прощу!

— Нічого подібного, ми разом придумали,— спробувала втішити його Джуді.

Тут у двері подзвонили.

— Ну, ось і лікар приїхав, зараз усе з'ясується.

Доктор Мак-Ендрю досить довго пробув у Падінгтона, а коли вийшов, обличчя в нього було дуже серйозне.

— Ну як, лікарю? — кинулася до нього місіс Браун.— Він дуже хворий?

— Угу,— відповів доктор Мак-Ендрю.— Краще вже вам відразу сказати. Ваш ведмедик дуже хворий. Мабуть, грався у снігу, а до холоду він незвичний. Я дав йому ліки — поки допоможе, а вранці я знову прийду.

— Але ж він видужає, лікарю? — запитала Джуді.

Доктор Мак-Ендрю хитнув головою.

— Поки важко сказати,— відповів він.— Поки дуже важко сказати…

Він попрощався і поїхав.

Сумно минув цей вечір у родині Браунів. Коли всі вже лягали спати, місіс Бьорд тихенько перенесла свої речі до кімнати ведмедика, щоб у разі чого бути ближче.

Уночі ніхто не міг заснути. То Джуді, то Джонатан, то їхні батьки постійно заглядали в кімнату хворого дізнатися, як справи. Страшно було навіть подумати, що з Падінгтоном трапиться щось страшне. Але щоразу місіс Бьорд тільки хитала головою й нижче схилялася над шиттям, тож нікому не вдавалося розгледіти її обличчя.

Наступного ранку звістка про хворобу Падінгтона облетіла стривожених сусідів, і після обіду вони один за одним потягнулися до будинку.

Першим з'явився містер Грубер.

— А я все гадав, що ж могло трапитися з юним містером Брауном,— промовив він скрушно.— Я чекав його на підобідок, цілу годину підігрівав какао…

Містер Грубер пішов і невдовзі повернувся з гроном винограду, кошиком фруктів і букетом квітів. Усе це прислали торговці з ринку Портобело.

— Фрукти, на жаль, скромненькі, адже зараз не сезон,— сказав він, немов виправдовуючись,— але ми зробили все, що могли.

Біля дверей він на хвильку спинився.

— Я впевнений, що він видужає, місіс Браун. Усі так цього хочуть, що він не може не видужати.

Містер Грубер відкланявся і рушив убік парку. Йому чомусь не хотілося повертатися до крамниці.

Удень завітав навіть містер Карі. Він приніс яблуко і бляшанку м'ясного пюре — дуже корисного для хворих, за його словами.

Усі подарунки місіс Бьорд акуратно складала біля ліжка Падінгтона — на випадок, якщо він прокинеться і захоче їсти.

Доктор Мак-Ендрю став у родині частим гостем, але хоч як він старався, протягом двох днів ніяких змін не відбулося.

— Час покаже,— ось і все, що він казав.

Нарешті на третій день, за сніданком, двері відчинилися, і в їдальню влетіла місіс Бьорд.

— Ідіть швидше! — крикнула вона.— Падінгтон…

Усі схопилися з-за столу й завмерли.

— Йому… йому не гірше? — прошепотіла місіс Браун.

— Боже збав, ні! — місіс Бьорд почала обмахуватися ранковою газетою.— Я саме хотіла вам сказати: йому набагато краще. Він сидить у ліжку і просить булки з мармеладом!

— Булки з мармеладом? — вигукнула місіс Браун.— Яке щастя! — Вона не знала, сміятися їй чи плакати.— Ніколи б не подумала, що буду так рада почути слово «мармелад»!

І тут пролунало гучне калатання дзвоника, який містер Браун поставив біля ліжка ведмежати про всяк випадок.

— О боже! — зблідла місіс Бьорд.— Боюся, ми рано зраділи…

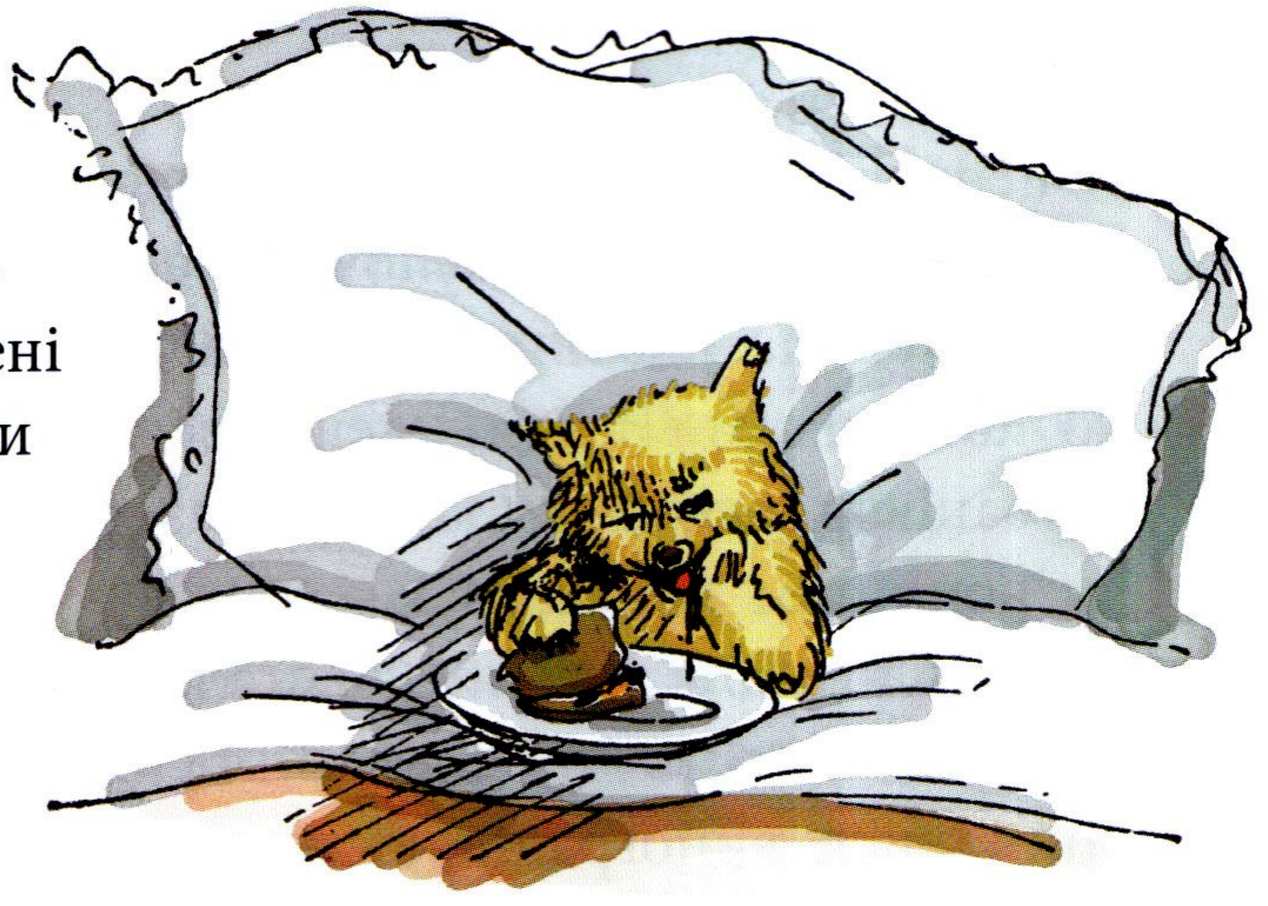
Усе сімейство злетіло на другий поверх та увірвалося в кімнату хворого. Він лежав, задерши лапи догори, і дивився у стелю.

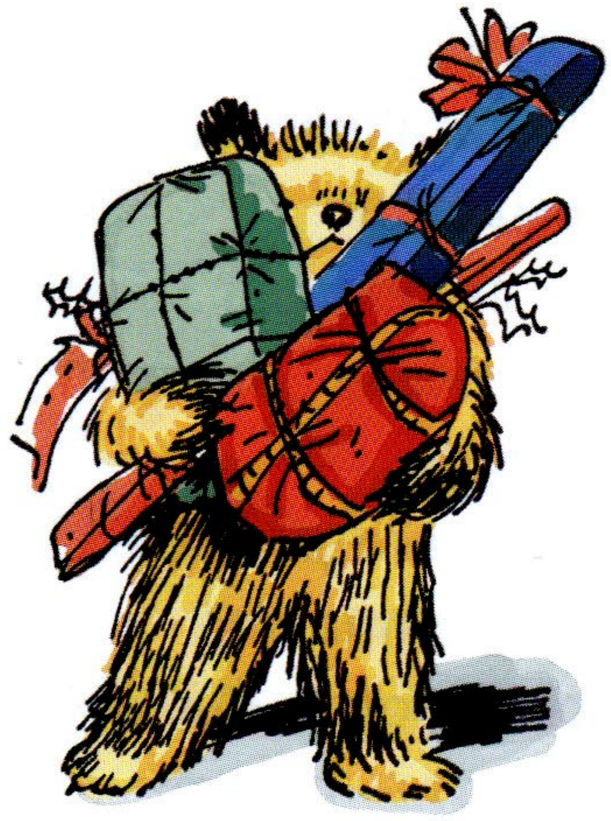
— Падінгтоне! — прошепотіла місіс Браун, ледве дихаючи.— Падінгтоне, що з тобою?

Усі чекали відповіді, як вироку.

— Мені, здається, знову гірше,— слабким голосом відгукнувся ведмедик.— І щоб це минулося, боюся, мені доведеться з'їсти два шматки булки з мармеладом!

Усі дружно й полегшено зітхнули. Хоча Падінгтон ще й не зовсім одужав, було видно, що найстрашніше вже позаду.

Глава шоста

Падінгтон і різдвяні подарунки

У переддень Різдва справ у місіс Бьорд, як завжди, було повно. Пудинги, пиріжки та солодкі булочки забирали купу часу, і вона з ранку до ночі не відходила від плити. Цього року справа ускладнювалася ще й тим, що по хаті цілими днями вештався видужуючий ведмідь. Падінгтон особливо зацікавився булочками і раз у раз відчиняв духовку, щоб подивитися, як вони там печуться.

Загалом для Браунів настали важкі дні. Поки Падінгтон лежав у ліжку, їм було досить несолодко, оскільки на простирадлі в нього постійно опинялися виноградні кісточки. Але справжні муки почалися, коли лікар

дозволив ведмежаті встати. Падінгтон абсолютно не вмів байдикувати, тиняючись без діла, і все сімейство вибивалося із сил, вигадуючи, чим би його зайняти, щоб уберегти від неприємностей. З нудьги ведмедик навіть спробував щось сплести — що саме, ніхто до пуття не зрозумів,— але примудрився до такої міри заплутати й заляпати мармеладом усе плетиво, що його довелося викинути геть. Навіть сміттяр не втримався від їдких зауважень, коли побачив цей «твір» у помийному баку.

— Щось Падінгтона зовсім не чути сьогодні,— зауважила місіс Браун.— Напевно, складає список, кому що подарувати на Різдво.

— Думаєте, варто брати його зараз до крамниці? — запитала місіс Бьорд.— Пригадуєте, чим це скінчилося минулого разу?

Місіс Браун зітхнула. Вона чудово пам'ятала, чим саме це скінчилося минулого разу.

— Варто чи не варто, але доведеться,— відповіла вона.— Я йому обіцяла. Він так цього чекає!

Падінгтон дуже любив ходити по крамницях. Найбільше йому подобалося розглядати вітрини, а відтоді, як він прочитав у газеті, що їх спеціально прикрашають до Різдва, він тільки про це й думав. Крім того, у нього була одна важлива справа. Він уже давно потайки відкладав гроші, щоб придбати всім своїм друзям різдвяні подарунки.

Подарунок тітці Люсі — гарну рамочку для своєї світлини та велику банку меду — він відіслав уже давно, тому що посилки за океан належало відправляти заздалегідь.

У нього завелося кілька списків із позначкою «Сікрет», які зберігалися під замком у валізі, і останнім часом він уважно прислухався до всіх домашніх розмов, намагаючись з'ясувати, кому що потрібно.

— Та вже нехай,— вирішила місіс Браун.— Таке щастя, що він знову тупотить будинком! До того ж, він так добре поводився цими днями, що можна його трошки розважити. А крім того,— продовжувала вона,— цього разу я поведу його не в «Баркрідж», а в «Крамболд і Фернз».

Місіс Бьорд стривожено відклала тацю.

— А може, не треба? — запитала вона.— Ви ж знаєте, які в них порядки!

«Крамболд і Фернз» був поважною, солідною крамницею, де розмовляти належало пошепки, а продавці всі як один ходили в сюртуках. І покупці там були поважні й солідні.

— Але ж Різдво,— самовіддано відгукнулася місіс Браун.— Нехай ведмедик потішиться!

Утім, коли після обіду Падінгтон і місіс Браун вирушили в дорогу, навіть місіс Бьорд не могла не визнати, що з таким ведмедем можна йти хоч куди. Синє пальтечко щойно повернулося з чистки, і навіть старий капелюх, який Падінгтон завжди одягав, вирушаючи за покупками, мав досить пристойний вигляд.

І все ж, коли Падінгтон, помахавши лапою, зник за рогом, місіс Бьорд потайки пораділа, що залишається вдома.

Подорож до крамниці почалася дуже приємно. В автобусі Падінгтонові дісталося переднє сидіння. Він став на задні лапи і знайшов дірочку, крізь яку було видно кабіну водія. Час від часу він стукав у шибку і махав лапою, але водій був занадто заклопотаний і не звертав уваги — вони чомусь дуже довго їхали, не зупиняючись.

Коли кондуктор побачив, чим Падінгтон займається, то страшенно розсердився.

— Гей, ти! — гримнув він.— Ану припини гупати в шибку! Ось так і створюють автобусам погану славу. Ми вже цілих три зупинки проскочили.

Утім, він виявився цілком доброзичливою людиною і, коли Падінгтон вибачився, пояснив, що стукіт у шибку — це знак водієві їхати не зупиняючись. Він навіть віддав ведмежаті хвіст квиткового рулону, а потім, коли зібрав плату за проїзд, сів поруч і став показувати різні цікаві будівлі.

На прощання кондуктор подарував Падінгтонові великий круглий льодяник, який знайшов у своїй кондукторській сумці. Падінгтону дуже сподобалося дивитися у віконце, і він не на жарт засмутився, коли прийшов час прощатися й виходити.

Біля входу до крамниці сталася невеличка пригода: Падінгтона закрутило у дверях, які постійно оберталися. Його провини в цьому не було, він просто йшов слідом за місіс Браун, але саме в цей момент із крамниці вискочив якийсь дуже поважний дядечко з бородою. Він, мабуть, страшенно поспішав і щосили штовхнув двері. Вони закрутилися дзиґою, потягнувши за собою ведмедика. Він обкрутився кілька разів і з подивом виявив, що знову опинився надворі.

Бородатий дядечко помахав йому рукою з величезної машини. Він навіть спробував щось крикнути, але тут машина рушила, а Падінгтон наступив на щось гостре і гепнувся на спину.

Сівши на тротуарі, він оглянув свою лапу і з подивом виявив, що в п'яті стирчить шпилька для краватки. У тому, що це саме шпилька для краватки, не могло бути жодних сумнівів, оскільки у містера Брауна була майже така сама, тільки без великого блискучого круглячка. Падінгтон причепив шпильку до свого пальта, щоб не загубилася, і тут раптом помітив, що до нього звертаються.

— Ви не забилися, сер?

Це був швейцар — дуже солідний, в гарній уніформі з безліччю бляшок.

— Здається, ні, дякую,— озвався Падінгтон, підводячись і обтрушуючись.— Тільки ось загубив льодяник…

— Льодяник? — вигукнув швейцар.— Яка неприємність!

Може, він і здивувався, але не подав вигляду. Швейцари в «Крамболд і Фернз» — люди вихована. Утім, про себе він, звичайно, здивувався, що це за ведмідь такий з'явився. Побачивши шпильку з величезним діамантом, він вирішив, що має справу з дуже поважною особою.

«Мабуть, це ведмідь із вищого світу,— подумав він, але тут помітив обшарпаний капелюх і засумнівався.— Ні, скоріше, мисливський ведмідь, приїхав на день із села. А може, ведмідь із вищого світу, який знав кращі часи…»

Хоч би як там було, але він владним помахом руки затримав потік перехожих і ретельно оглянув тротуар. А знайшовши льодяник, провів

Падінгтона у двері й передав місіс Браун, яка з тривогою чекала всередині, і все це з таким виглядом, ніби допомагати солідним ведмедям шукати цукерку — для нього цілком буденна справа.

Падінгтон помахав швейцарові на прощання лапою і роззирнувся. Всередині «Крамболд і Фернз» мав надзвичайно поважний вигляд. Хоч би куди вони пішли, кремезні дядечки в сюртуках шанобливо кланялися і бажали їм доброго ранку. Коли вони дісталися відділу «Товари для дому», лапа у Падінгтона зовсім оніміла від рукостискань.

Оскільки в них обох були секретні плани, місіс Браун доручила Падінгтона одному з продавців і домовилася зустрітися біля входу за чверть години.

Продавець запевнив її, що все буде гаразд.

— Покупців-ведмедів я, щоправда, не пригадую,— сказав він, дізнавшись, що Падінгтон приїхав із Дрімучого Перу,— але нашими послугами користуються чимало високоповажних іноземців. Деякі тільки до нас і приходять за різдвяними подарунками.

Він провів очима місіс Браун, обернувся до Падінгтона і змахнув із сюртука уявну порошинку.

Чесно кажучи, Падінгтон почувався досить незручно в такій урочистій обстановці і, щоб не зганьбити місіс Браун, вирішив робити те саме, що й продавець. Він провів лапою по своєму пальтечку. У повітрі закрутилася невеличка хмарка пилу й осіла на блискучий прилавок.

Перехопивши здивований погляд продавця, Падінгтон вирішив пояснити, в чому справа:

— Це, напевно, з тротуару. Я у дверях трохи закрутився.

Продавець увічливо кашлянув.

— Ах, яка неприємність! — вичавив він кислу посмішку і вирішив зробити вигляд, нібито нічого не сталося.— Чим я можу вам допомогти, сер?

Насамперед Падінгтон переконався, що місіс Браун пішла досить далеко, а потім оголосив:

— Дайте мені, будь ласка, для білизни… шворку…

— Що? — не зрозумів продавець.

Насправді Падінгтонові заважав говорити льодяник у роті, і тому він пересунув його за іншу щоку.

— Для білизни… дайте, будь ласка… шворку,— повторив він, насилу повертаючи язиком.— Це для місіс Бьорд. Стара днями порвалася.

У продавця пересохло в роті. Він не міг зрозуміти ані слова з того, що говорив цей незвичайний ведмідь!

— Може,— запропонував він, оскільки продавці з «Крамболд і Фернз» не звикли відступати перед труднощами,— ви, сер, будете такі ласкаві встати на прилавок?

Падінгтон зітхнув. Люди бувають такі нетямущі. Видершись нагору, він відкрив свою валізу і витягнув рекламне оголошення, яке кілька днів тому вирізав із газети.

— А-а! — продавець підбадьорився.— Ви маєте на увазі нашу автоматичну мотузку для білизни! — Він потягнувся до полиці і зняв із неї зелену коробочку.— З дозволу сказати, дуже мудрий вибір, сер. Як і личить ведмедеві з гарним смаком. Настійно рекомендую…

Продавець витягнув крізь спеціальний отвір кінчик мотузки і подав ведмежаті.

— Нашою автоматичною мотузкою користуються у кращих будинках Англії! — повідомив він.

Падінгтон задоволено кивнув головою і зістрибнув на підлогу, не випускаючи з лап кінця мотузки.

— Дозвольте вам показати,— продовжував продавець, перехилившись через прилавок.— Принцип її дії дуже простий: мотузка міститься в цій коробці. У міру того, як ви віддаляєтеся від коробки, вона автоматично розмотується. А щоб потім прибрати її на місце, досить повернути ось цю ручку…

Його голос зазвучав спантеличено.

— Достатньо повернути ось цю ручку,— повторив він і спробував знову.

Яка прикрість! Замість того, щоб автоматично змотатися, мотузка продовжувала неухильно вилазити назовні.

— Вибачте, сер,— пробурмотів продавець, підводячи очі від прилавка.— Схоже, щось заїло…— Він замовк і злякано закліпав очима, тому що Падінгтон як крізь землю провалився.— Колего,— гукнув він продавця за сусіднім прилавком,— ви часом не бачили ведмедя юних років із мотузкою для білизни в лапах?

— Ось туди пішов,— коротко відповів другий продавець, указуючи на секцію порцеляни.— Йому, напевно, не вибратися з натовпу.

— Отакої! — зітхнув продавець і, підхопивши зелену коробочку, почав проштовхуватися крізь натовп, прямуючи за мотузкою.— Оце так пригода!

Чесно кажучи, непокоївся не лише він. На другому кінці мотузки Падінгтон теж почувався не дуже затишно. Як і завжди перед Різдвом, у крамниці «Крамболд і Фернз» було повно народу, і нікого не цікавив крихітний ведмедик. Разів зо два йому доводилося заповзати під стіл, щоб не потрапити комусь під ноги.

Мотузка виявилася непоганою, нічого не скажеш, і Падінгтон не сумнівався, що місіс Бьорд вона дуже сподобається. І все-таки він шкодував, що не вибрав щось інше. Надто вже вона була довгою і неслухняною і постійно обмотувалася довкола чужих ніг.

Падінгтон відходив усе далі, ішов навколо столу з чашками і блюдцями, повз якийсь стовп, залазив під інший стіл, а мотузка все тяглася й тяглася. У цій частині крамниці було так людно, що йому насилу вдавалося пробиватися вперед. Разів зо два він мало не загубив капелюха.

І ось коли Падінгтон уже майже втратив надію вибратися назовні,

він раптом помітив свого продавця. Той поводився якось дивно: сидів на підлозі і, судячи з усього, відламував від столу ніжку. Обличчя його було червоним, волосся розтріпалося.

— Ага, ось ви де! — прохрипів він, помітивши Падінгтона.— Чи відомо вам, юний ведмедю, що я бігав за вами по всьому відділу? Треба ж так заплутати мотузку!

— Ой, лихо! — Падінгтон сумно подивився на петлі й вузли.— І все це наробив я?.. Напевно я загубився. Розумієте, ведмедям дуже важко пробиратися в натовпі. Я, здається, помилково двічі обійшов навколо одного столу...

— А куди ви поділи ваш кінець мотузки? — гаркнув продавець.

Він страшенно сердився. Під столом було тісно і спекотно, перехожі раз у раз пхали його ногами.

А головне, він розумів, що має вкрай несолідний вигляд.

— Ось він,— сказав Падінгтон, намагаючись відшукати свій кінець мотузки.— Тобто... я його щойно бачив!

— Де? — заволав продавець.

Можливо, під столом було дуже гамірно, але він, як і раніше, не міг зрозуміти ані слова з того, що каже цей злощасний ведмідь. Щоразу, як

той відкривав рота, лунав незрозумілий хрускіт, і повітря наповнювалося запахом м'яти.

— Кажіть голосніше! — прокричав продавець, прикладаючи долоню до вуха.— Я нічого не чую!

Падінгтон зніяковіло глянув на нього. Продавець явно сердився, і ведмедик уже шкодував, що не залишив свій льодяник лежати на тротуарі. Льодяник, звичайно, був дуже смачний, але розмовляти заважав.

Ведмедик поліз у кишеню по носовичок, і саме тут усе й сталося.

Продавець підскочив, обличчя його скам'яніло, а щелепа повільно почала відвисати.

— Вибачте, будь ласка,— промовив Падінгтон, торкаючи його за плече,— здається, я впустив свій льодяник вам у вухо!

— Льодяник? У моє вухо? — тремтячим з обурення голосом перепитав продавець.

— Випадково,— пояснив Падінгтон.— Мені його подарував кондуктор в автобусі. Я його смоктав-смоктав, і він став дуже слизьким...

Продавець виповз із-під столу, випростався на весь зріст і з виглядом ображеної гідності витягнув із вуха липкий льодяник. Якусь мить він тримав його двома пальцями, а потім з огидою кинув на сусідній прилавок. Мало того, що йому довелося повзати рачки по всьому відділу і розплутувати мотузку, але отримати ще й льодяник у вухо — такого в «Крамболд і Фернз» зроду не бувало!

Він звів дух і витягнув тремтячу руку вбік Падінгтона, але заговорити так і не встиг: ведмедик знову зник, і цього разу разом із мотузкою.

Раптово стіл захитався, і продавець ледве встиг поставити його на місце. Утім, кілька тарілочок і чашка звалилися-таки на підлогу.

Продавець звів очі до стелі і подумки присягнув більше ніколи не мати справи з клієнтами-ведмедями.

Схоже, біля входу виникла ще якась плутанина. Продавець потай здогадувався чому, але вирішив залишити свої думки при собі. Ведмедями на сьогодні він був ситий по горло.

Місіс Браун проштовхувалась крізь натовп, який утворився біля входу до крамниці.

— Вибачте, будь ласка…— вона потягнула швейцара за рукав.— Вибачте, будь ласка, ви, часом, не бачили маленького ведмедика в синьому пальтечку? Ми домовилися зустрітися біля входу, але тут стільки народу, що він міг загубитися…

Швейцар чемно доклав руку до кашкета.

— Це не той юний джентльмен, мадам? — запитав він, указуючи на просвіт у натовпі, де інший швейцар порався з дверима, які чомусь уже не крутилися.— Якщо так, то він застряг! І добре застряг! Ні туди, ні сюди. У самій, можна сказати, середині.

— О господи! — стривожилася місіс Браун.— Це справді дуже на нього схоже…

Вона встала навшпиньки, намагаючись заглянути через плече поважного кремезного бороданя. Бородань щось підбадьорливо гукав і бив по шибці, за якою у відповідь промайнула добре знайома лапа.

— Це справді Падінгтон! — вигукнула місіс Браун.— Але як він туди потрапив?

— Хотів би я знати,— озвався швейцар.— Я чув щось про мотузку для білизни, яка намоталася на дверну вісь…

У натовпі почулися збуджені вигуки, і двері знову закрутилися.

Усі кинулися до Падінгтона, але першим підскочив поважний дядечко з бородою. Він схопив ведмедика за лапу і став зворушено її трясти.

— Дякую тобі, ведмедику,— повторював він.— Дуже, дуже радий з тобою познайомитися!

— І я теж,— спантеличено відповів Падінгтон.

— Отакої! — благоговійно мовив швейцар, повертаючись до місіс Браун.— Ото вже не думав, що він знайомий із самим сером Грешолмом Гібсом.

— І я не думала,— зізналася місіс Браун.— А хто такий сер Грешолм Гібс?

— Сер Грешолм — дуже відомий мільйонер,— напівпошепки повідомив швейцар.— Один із найповажніших клієнтів «Крамболд і Фернз».

Він розштовхав юрбу, даючи прохід Падінгтону і поважному дядечкові.

— Ви, я так гадаю, місіс Браун,— сказав сер Грешолм, уклонившись.— Останні кілька хвилин мені тільки про вас і розповідали!

— Та невже? — недовірливо перепитала місіс Браун.

— Ваш благородний ведмідь знайшов надзвичайно цінну діамантову шпильку, яку я впустив сьогодні вранці,— пояснив сер Грешолм.— І не тільки знайшов, але й зберіг у надійному місці.

— Діамантову шпильку? — повторила місіс Браун, дивлячись на Падінгтона.

Вона вперше чула про діамантову шпильку.

— Я знайшов її, коли загубив льодяник,— пошепки пояснив Падінгтон.

— Ось приклад, гідний наслідування,— звернувся сер Грешолм до публіки, вказуючи на Падінгтона.

Падінгтон скромно махнув лапою, і кілька людей зааплодувало.

— Наскільки я зрозумів, мадам,— продовжував сер Грешолм, повернувшись до місіс Браун,— ви збиралися показати нашому юному ведмедю різдвяні прикраси.

— Мені б дуже хотілося,— сказала місіс Браун.— Він їх ніколи ще не бачив. Він довго хворів і сьогодні вперше вийшов із дому.

— У такому разі,— оголосив сер Грешолм, указуючи на розкішну машину, яка чекала біля входу,— мій автомобіль до ваших послуг!

— Овва! — вигукнув Падінгтон.— Справді?

Очі в нього заблищали. Він ще ніколи не бачив таких величезних машин і просто не вірив своїм вухам.

— Так, справді,— підтвердив сер Грешолм, відчиняючи дверцята.— Ну, тобто,— додав він, помітивши на мордочці ведмежати заклопотаний вираз,— якщо ви надасте мені таку честь…

— О так,— увічливо відповів Падінгтон.— Мені б страшенно хотілося надати вам таку честь! Ось тільки я забув свій льодяник на одному з прилавків…

— Ой, лихо,— поспівчував сер Грешолм, підсаджуючи Падінгтона і місіс Браун в машину.— Я бачу тільки один спосіб виправити становище.

Він постукав своїм ціпком у шибку, за якою сидів водій.

— Поїхали, Джеймсе. Вперед, до найближчої крамниці.

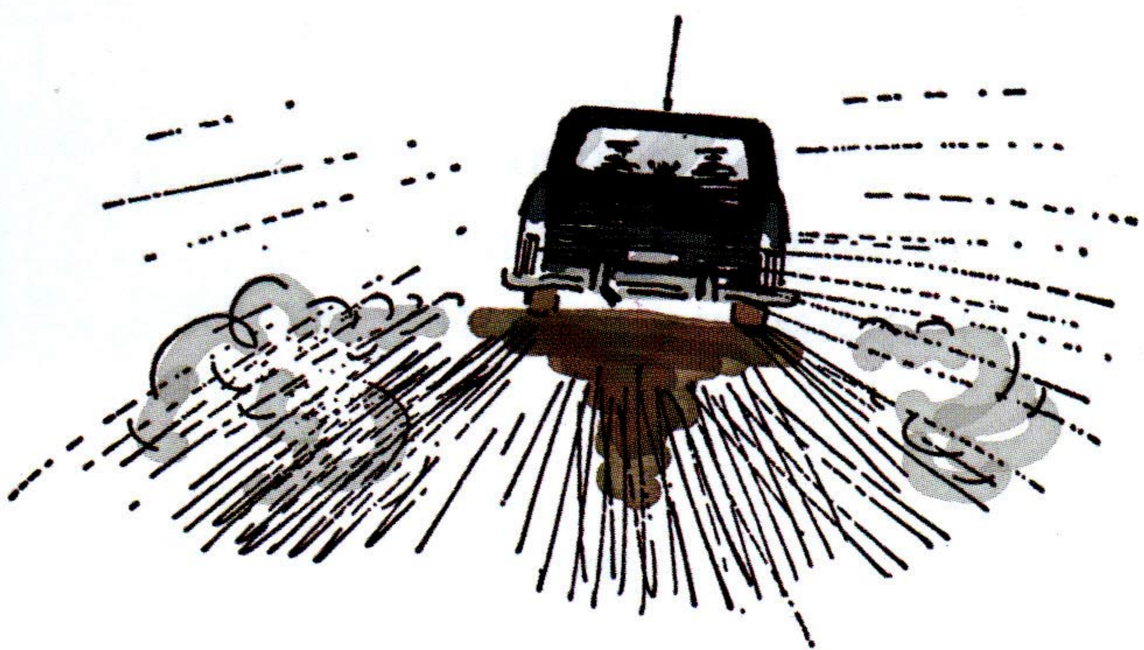
— Де продають круглі льодяники, гаразд, містере Джеймс? — попросив Падінгтон.

— Так, обов'язково, де продають льодяники,— підтвердив сер Грешолм.— У нас там дуже важлива справа.— Він підморгнув місіс Браун і додав: — Здається, у нас вийде дуже приємна поїздка.

— Я теж так гадаю,— погодився Падінгтон, дивлячись у вікно на вогні вітрин.

Коли величезний автомобіль рушив, Падінгтон устав на сидіння і помахав глядачам, які спостерігали за тим, що відбувається, із роззявленими ротами. Потім він улаштувався зручніше.

Не щодня випадає ведмедеві покататися Лондоном у такому чудовому автомобілі, а Падінгтон умів цінувати своє щастя.

Глава сьома

Різдво

Різдво все не наставало, і Падінгтон навіть утомився чекати. Щоранку він у першу чергу кидався закреслювати клітинку в календарі, але чим більше він закреслював, тим усе далі видавалася заповітна цифра.

Утім, нудьгувати йому не доводилося. По-перше, вранці листоноша з'являвся щоразу все пізніше і приносив цілі оберемки листівок, які ледве вміщалися в поштову скриньку. Частенько разом із листівками приходили таємничого вигляду посилки — їх місіс Бьорд швидко ховала, не даючи навіть помацати.

Хоч як дивно, дуже багато листівок були адресовані особисто Падінгтонові. Він акуратно записував на окремий аркушик імена всіх, хто привітав його з Різдвом, щоб не забути потім подякувати.

— Ось бачиш, хоч ти й зовсім крихітний ведмідь,— казала місіс Бьорд, допомагаючи йому розставляти листівки на камінній полиці,— а як про тебе всі пам'ятають!

Падінгтон трохи зніяковів, бо місіс Бьорд щойно натерла підлогу в коридорі, і про всяк випадок оглянув свої лапи. Вони виявилися абсолютно чистими.

Свої різдвяні листівки Падінгтон робив сам. Деякі він намалював і прикрасив гілочками омели й гостролисту, інші склеїв із картинок, вирізаних зі старих журналів місіс Браун. Але на кожній листівці було написано «Бажаю Вам веселого Різдва і щасливого Нового року!». А всередині стояв підпис «Падінктун Браун» і відбиток його власної лапи, щоб показати, що листівка справжня.

Падінгтон довго не міг вирішити, як пишеться «веселого Різдва». Літери ніяк не хотіли вставати на свої місця. Тоді місіс Бьорд спеціально перевірила написання кожного слова за словником.

— Різдвяна листівка від ведмедя — велика рідкість,— пояснила вона.— І той, кому дістанеться таке диво, напевно захоче зберегти його на згадку, тож потрібно писати без помилок.

Одного вечора містер Браун привіз на даху автомобіля величезну пухнасту ялинку. Вона зайняла почесне місце біля вікна їдальні, і Падінгтон із містером Брауном провозилися цілий вечір, прикрашаючи її різнокольоровими лампочками, дощиком і серпантином.

Але ж треба було ще розвісити паперові гірлянди, гілки гостролиста й ліхтарики з різнокольорової фольги. Падінгтону ця справа прийшлася дуже до душі. Він зумів переконати містера Брауна, що ведмеді краще за інших уміють вішати гірлянди, і вдвох вони прикрасили будинок на славу. Падінгтон стояв на плечах у містера Брауна, а той подавав йому кнопки. Одного чудового вечора все це скінчилося великою неприємністю: Падінгтон випадково наступив на кнопку, яку сам же поклав містерові Брауну на маківку. Коли місіс Бьорд примчала глянути, що за галас і чому згасло світло, вона виявила, що Падінгтон висить на люстрі, а містер Браун скаче по кімнаті, тримаючись руками за потилицю.

Утім, до того часу майже всі прикраси вже були розвішані, і оселя Браунів набула цілком святкового вигляду. У буфеті було повнісінько горіхів, апельсинів, фініків і родзинок, яких Падінгтонові заборонили навіть торкатися, а містер Браун кинув палити люльку і наповнював повітря смачним ароматом сигар.

Святкова метушня все зростала і досягла межі за кілька днів до Різдва, коли зі школи приїхали Джонатан і Джуді.

Але всі ці дні, повні турбот і клопоту, ні в яке порівняння не йшли із самим Різдвом!

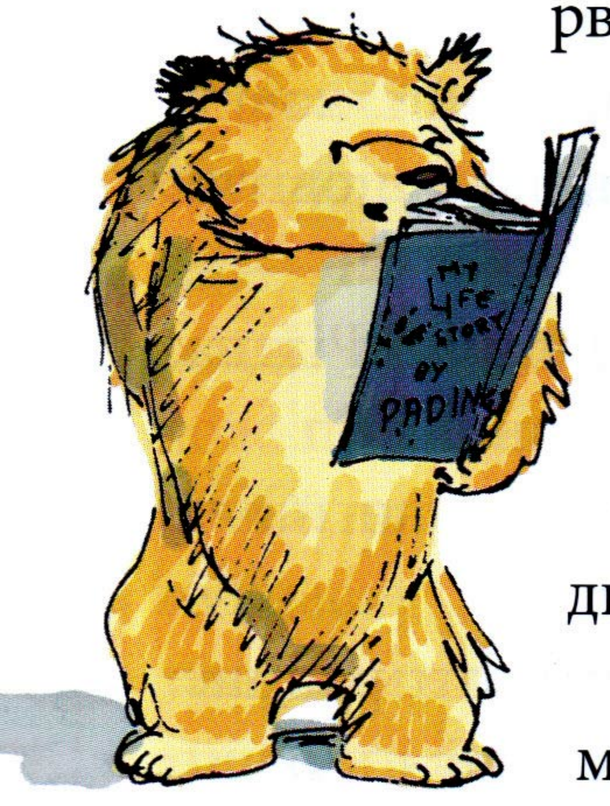
Напередодні свята Брауни прокинулися дуже рано — набагато раніше, ніж збиралися. Почалося все з того, що Падінгтон розплющив очі і виявив

у ногах торбинку, якої напередодні і натяку не було. Він запалив лампу і здивувався ще дужче: з торбинки стирчали дуже привабливі згортки!

Падінгтон заходився розкручувати яскраву блискучу обгортку. Кілька днів тому за порадою місіс Бьорд він написав на папірці, що хотів би отримати в подарунок, і сховав папірець у димохід. Як на диво, в торбинці виявилося все, про що він просив!

Насамперед — великий хімічний набір від містера Брауна. Ціла коробка баночок, пляшечок і пробірок. Крім того — крихітний ксилофон, подарунок місіс Браун. У ведмежати навіть дух перехопило. Він дуже любив музику, особливо гучну, якою можна диригувати, і завжди мріяв навчитися на чомусь грати.

У згортку від місіс Бьорд виявився найбажаніший подарунок — карта-
та кепка, про яку він давно мріяв і навіть підкреслив її у своєму списку жирною рискою. Падінгтон довго стояв на краю ліжка, несила відірватися від свого відображення у дзеркалі.

Джонатан і Джуді подарували йому по книжці про подорожі. Падінгтон дуже любив географію, оскільки сам чимало помандрував, тому мапам та кольоровим фотографіям страшенно зрадів.

Гуркіт у його кімнаті невдовзі розбудив Джонатана і Джуді, і в будинку здійнявся справжній шарварок. Повсюди валялись мотузочки, стрічки і клаптики паперу.

— Я, звичайно, пишаюся тим, що я англієць,— буркотів містер Браун,— але всьому є своя межа. Коли я чую націо-

нальний гімн о шостій годині ранку, та ще на ксилофоні, та ще у ведмежому виконанні…

Як завжди, наводити лад довелося місіс Бьорд.

— До обіду більш ніяких подарунків,— розпорядилася вона. Їй і самій дісталося: вона зітнулася з Падінгтоном на сходовому майданчику, саме коли він досліджував свій хімічний набір, і якась гидота хлюпнула їй на капець.

— Нічого страшного, місіс Бьорд,— заспокоїв її Падінгтон, заглянувши в інструкцію.— Це нешкідливий розчин. Цілком безпечний…

— Навіть якщо й так,— відрізала місіс Бьорд,— мені ніколи гратися, треба ще приготувати святковий обід, не кажучи вже про пиріг на твій день народження!

Брауни вже давно вирішили, що ведмедик має святкувати два дні народження на рік — один улітку, другий на Різдво,— і сьогодні намічалося велике свято, на яке запросили містера Грубера.

Після сніданку вся родина вирушила до церкви, тож ранок проминув непомітно. Повернувшись додому, Падінгтон став думати, чим би зайнятися далі. Вибір був такий великий, що він довго не міг ні на чому зупинитися. Він трошки погортав нові книжки, потім змішав кілька запашних рідин і влаштував маленький вибух.

Містер Браун уже отримав прочухана за свій подарунок — особливо коли Падінгтон дістався глави «Феєрверк у вашій кімнаті». Крім того, ведмедик виготовив довжелезну гумову змію, яка до смерті перелякала місіс Бьорд, коли вони зустрілися на сходах.

— Треба бути обережними,— попередила місіс Бьорд,— а то ми просто не доживемо до кінця Різдва: отруїмося або злетимо у повітря. У мій соус вже занурили лакмусовий папірець.

Місіс Браун зітхнула:

— Слава богу, Різдво буває тільки раз на рік,— промовила вона, беручись чистити картоплю.

— Воно ще не скінчилося,— похмуро зауважила місіс Бьорд.

Тут, на щастя, з'явився містер Ґрубер і частково навів лад. До того ж настав час сідати за стіл.

При вигляді накритого столу у Падінгтона заблищали очі. Він ніяк не міг погодитися з місіс Браун, яка сказала, що все це занадто гарне, щоб просто взяти і з'їсти. Втім, до кінця обіду, коли місіс Бьорд принесла різдвяний пудинг, навіть він жував куди повільніше, ніж на початку.

— Що ж,— сказав містер Ґрубер, відкидаючись на спинку стільця і роздивляючись порожню тарілку,— мушу сказати, що такого чудового різдвяного обіду я не їв уже багато-багато років! Навіть не знаю, як вам дякувати.

— Саме так, чудовий обід! — підтримав його містер Браун.— А ти що скажеш, Падінгтоне?

— Дуже смачно,— озвався Падінгтон, облизуючи з мордочки крем.— Тільки в моєму шматку різдвяного пудингу виявилася кістка!

— Що?! — аж підскочила місіс Браун.— У різдвяному пудингу не може бути ніякої кістки!

— Може,— наполягав ведмедик.— Дуже тверда, навіть застрягла в горлі.

— О боже! — ахнула місіс Бьорд.— Це ж монетка! Я завжди кладу в пудинг монетку!

— Що? — Падінгтон мало не впав зі стільця.— Монетку? Монетку в пудинг?

— Швидше,— скомандував містер Браун,— перевертайте його!

Падінгтон навіть зойкнути не встиг, як містер Браун і містер Грубер підхопили його, перевернули догори ногами і заходилися трясти. Решта стояли навколо, не зводячи очей з підлоги.

— Марна справа,— розгублено мовив містер Браун.— Вона, напевно, вже у шлунку.

Разом із містером Грубером вони поклали Падінгтона в крісло, де він і лежав, відсапуючись.

— Я маю магніт,— сказав Джонатан.— Можна спробувати прив'язати його на ниточку і засунути Падінгтону в горло.

— Не варто, любий,— похитала головою місіс Браун.— Якщо він проковтне ще й магніт, буде зовсім кепсько.— Вона нахилилася до крісла.— Як почуваєшся, Падінгтоне?

— Погано,— ображено озвався Падінгтон.

— Ще б пак, бідолашний ти наш,— поспівчувала місіс Браун.— Інакше й бути не може. Залишається одне — послати по лікаря.

— Слава богу, я хоч її почистила,— вставила місіс Бьорд.— А то мало які на ній могли були мікроби!

— Але ж я її не проковтнув! — вичавив нарешті Падінгтон.— Я тільки мало не проковтнув, а потім поклав на тарілку. Я не зрозумів, що це монетка, тому що вона була вся в пудингу.

Падінгтон страшенно страждав. Він щойно з'їв превеличезний і пресмачний обід, а тут його раптом ні з сього ні з того схопили й почали трясти, не давши навіть пояснити, що до чого.

Решта перезирнулися і навшпиньках вийшли, щоб дати Падінгтону оговтатися. Сказати їм було нічого.

Утім, коли зі столу було прибрано, а місіс Бьорд зварила міцну каву, Падінгтон майже оклигав. Повернувшись до їдальні, Брауни виявили, що він сидить у кріслі і наминає фініки. Не так уже й легко було надовго вивести його з ладу.

Випивши кави, вони сиділи в теплі і затишку навколо палаючого каміна. Раптом містер Браун потер руки і сказав:

— Не забувай, Падінгтоне, сьогодні ж не тільки Різдво, але також твій день народження. Що б ти хотів зробити?

На мордочці в Падінгтона з'явився таємничий вираз.

— Я хотів би влаштувати спеціальний сюрприз,— оголосив він.— Але для цього вам усім доведеться вийти до іншої кімнати.

— Падінгтоне, а це обов'язково? — жалібно запитала місіс Браун.— Адже там холодно!

— Нічого, це ненадовго,— запевнив Падінгтон.— Просто цей спеціальний сюрприз треба підготувати.

Він відчинив двері. Брауни, місіс Бьорд і містер Грубер слухняно поплентались до сусідньої кімнати.

— А тепер заплющте очі,— велів Падінгтон, коли всі розсілися.— Я вам скажу, коли буде готове.

Місіс Браун мерзлякувато зіщулилась.

— Тільки скоріше, гаразд? — гукнула вона услід.

У відповідь лише гучно зачинилися двері.

Кілька хвилин усі сиділи мовчки. Потім містер Грубер прокашлявся.

— Може, юний містер Браун забув про нас? — припустив він.

— Не знаю,— сказала місіс Браун,— але терпець у мене скоро урветься!

Вона розплющила очі й вигукнула:

— Генрі! Ти що, заснув?

— Е-е... що? — скинувся містер Браун. Після такого ситного обіду очі в нього злипалися самі собою.— У чому справа? Я щось пропустив?

— Поки нічого,— відповіла місіс Браун.— Я хотіла, щоб ти пішов і подивився, що робить Падінгтон.

Містер Браун повернувся за кілька хвилин і оголосив, що Падінгтона ніде немає.

— Ну, десь він має бути,— розсудила місіс Браун.— Ведмеді не відлітають у трубу.

— Ой! — Джонатанові явно щось спало на думку.— А може, він вирішив погратися в Діда Мороза? Учора, коли він засовував свій папірець у камін, усе запитував, як же Дід Мороз потрапляє до будинку. Я тепер зрозумів, навіщо він нас сюди випровадив,— у цей камін можна пролізти по трубі з другого поверху, тим більше що він не запалений…

— Дід Мороз? — буркнув містер Браун.— Ось я йому зараз покажу Діда Мороза!

Він засунув голову в трубу і голосно гукнув ведмедика.

— Нічого не видно,— повідомив він, запалюючи сірника.

Тієї ж миті великий шмат сажі звалився йому просто на маківку.

— Генрі, що ти робиш?! — обурилася місіс Браун.— Подивися, на що ти перетворив свою сорочку! Не можна ж так кричати в трубу!

— Боюся, юний містер Браун міг застрягнути,— висловив припущення містер Грубер.— Він так добре пообідав… Я навіть здивувався, як у нього стільки влазить.

Від таких слів усі відразу стривожилися.

— Господи, та він же там задихнеться! — скрикнула місіс Бьорд і помчала в передпокій по швабру.

Усі по черзі тицяли шваброю в трубу, але звідти не долинало жодного звуку.

У самий розпал метушні до кімнати зайшов Падінгтон. Він дуже здивувався, побачивши, що містер Браун засунув голову в димохід.

— Тепер можете увійти,— сповістив він.— Я загорнув усі свої подарунки, і вони висять на ялинці.

— Ти хочеш сказати,— містер Браун звалився в крісло і заходився витирати обличчя носовичком,— що весь цей час не виходив з їдальні?

— Саме так,— із невинним виглядом підтвердив Падінгтон.— Сподіваюся, ви тут не дуже занудилися?

Місіс Браун суворо глянула на чоловіка.

— Ти, здається, сказав, що дивився всюди.

— Але... але... ми ж тільки-но вийшли з їдальні,— розгублено забурмотів містер Браун.— Я аж ніяк не думав, що він там...

— Ось вам приклад того,— втрутилася в розмову місіс Бьорд,— як легко звинуватити ні в чому не винного ведмедя!

Падінгтон зацікавлено вислухав розповідь про те, що сталося.

— Я й не думав спускатися по трубі! — заявив він, скошуючи очі на камін.

— І тепер не думаєш,— суворо додав містер Браун.

Утім, вираз його обличчя різко змінився, коли вони увійшли в їдальню і побачили Падінгтонів сюрприз.

На ялинці, на найнижчих гілках, висіло шість нових згортків! Брауни відразу впізнали папір, у який вранці загортали подарунки ведмежаті, але, звичайно ж, ввічливо промовчали.

— На жаль, мені не вистачило грошей на папір,— винувато повідомив Падінгтон, підводячи їх до ялинки.— Тому довелося вигнати вас із кімнати і загорнути їх у старий.

— Ох, Падінгтоне,— похитала головою місіс Браун.— Я дуже на тебе сердита. Ти витратив усі свої гроші нам на подарунки!

— Там, взагалі-то, нічого особливого,— сказав ведмедик і всівся у крісло, щоб усіх бачити,— але, сподіваюся, вам сподобається. Там написано, де чий подарунок.

— Нічого особливого? — вигукнув містер Браун, розгортаючи папір.— Підставка для люльки — це дуже особлива річ! Погляньте, до неї навіть прив'язана пачка мого улюбленого тютюну!

— Ого! Альбом для марок! — закричав Джонатан.— Оце так! У ньому навіть марки вже є!

— Вони перуанські, з листівок від тітки Люсі,— пояснив Падінгтон.— Я їх збирав спеціально для тебе.

— А в мене коробка з фарбами! — зраділа Джуді.— Саме те, чого мені хотілося! Дуже дякую, Падінгтоне!

— Сьогодні виконуються всі бажання,— зауважила місіс Браун, дістаючи зі згортка пляшку свого улюбле-

ного лавандового одеколону.— Як ти здогадався, ведмедику? Він у мене саме скінчився.

— Вибачаюсь щодо вашого подарунка, місіс Бьорд,— попередив Падінгтон.— Я там трошки заплутався з вузлами.

— Мабуть, щось незвичайне,— вставив містер Браун.— Суцільні вузли…

— Тому що насправді це мотузка для білизни,— пояснив Падінгтон.— Я її врятував, коли застряг у дверях «Крамболд і Фернз».

— Отже, у мене цілих два подарунки,— сказала місіс Бьорд, розплутавши останній вузол і взявшись за цілу купу паперу.— Що ж це таке? Ах! — вигукнула вона.— Дивіться, брошка! Брошка у вигляді ведмедя! Яке диво!

Місіс Бьорд була дуже зворушена і тут же пустила брошку по руках, щоб усі могли помилуватися.

— Я сховаю її в надійне місце,— сказала вона,— і буду надягати тільки в особливо урочистих випадках, коли треба буде справити враження.

— У мене щось незрозуміле,— зізнався містер Грубер, коли всі погляди звернулися до нього. Він обмацав згорток.— Яка дивна форма… Та це… Чашка для какао! — Він розплився в усмішці.— І дивіться-но, на ній навіть написано моє ім'я!

— Це для підобідку, містере Грубер,— пояснив Падінгтон.— Я помітив, що ваша стара вся в тріщинах…

— Упевнений, що какао з цієї чашки буде набагато смачнішим,— сказав містер Грубер.

Він підвівся і прокашлявся.

— Я вважаю, що всі ми мусимо подякувати містеру Брауну за чудові подарунки. Одразу видно, що він вибирав їх дуже старанно.

— Так! Так! — підтримав містер Браун, набиваючи люльку.

Містер Грубер понишпорив під стільцем.

— До речі, містере Браун, я теж приготував вам невеликий подарунок.

Усі обступили ведмедика, який від нетерпіння ніяк не міг упоратися з мотузкою. Але ось нарешті обгортка розкрутилася, і всі захоплено ахнули: в пакунку виявився чудовий зошит у шкіряній палітурці, на якому було витиснуто золотом «Падінгтон Браун».

Падінгтон навіть не знав, що сказати, але містер Грубер зупинив його рухом руки.

— Я знаю, що ви любите описувати свої пригоди, містере Браун,— сказав він.— А з вами вони трапляються так часто, що у старому зошиті, напевно, вже зовсім мало місця…

— Майже не залишилося,— кивнув Падінгтон.— А пригод більшає з кожним днем. Такий уже я ведмідь. Але сюди я буду записувати тільки найцікавіші!

Пізно ввечері Падінгтон, насилу переступаючи зі сходинки на сходинку, підіймався до себе в кімнату. У його голову набилося стільки приємних вражень, що він ніяк не міг із ними впоратися — не кажучи вже про те, щоб подумати про щось іще. Він намагався збагнути, що ж йому найбільше сподобалося: подарун-

ки, обід, ігри чи чай зі спеціальним мармеладовим пирогом, який місіс Бьорд спекла на його честь. Падінгтон зупинився на півдорозі й нарешті вирішив, що найбільше йому сподобалося самому дарувати подарунки.

— Падінгтоне? Це що таке?

Падінгтон здригнувся і швиденько сховав лапу за спину, бо внизу з'явилася місіс Бьорд.

— Це просто шматок пудингу з монеткою,— пояснив він, винувато перехилившись через перила.— Я вирішив про всяк випадок узяти його з собою, раптом уночі зголоднію.

— Отакої! — сплеснула руками місіс Бьорд, звертаючись до всіх відразу.— Ви тільки помилуйтеся на цього ведмедя! На голові — паперовий ковпак, у який його самого можна засунути, в одній лапі зошит містера Грубера, в іншій — тарілка з пудингом!

— Я із задоволенням помилуюся на цього ведмедя, хоч би який вигляд він мав,— озвалася місіс Браун.— Тепер уже й не уявити, що б ми без нього робили!

Але Падінгтон цього не чув. Він сидів у своєму ліжечку, відкривши зошита на першій сторінці.

Через деякий час там з'явився дуже важливий запис:

ПАДІНКТУН БРАУН
ВІНЗОРСЬКИЙ САД, БУДИНАК 32
ЛОНДАН, АНГЛІЯ
ІВРОПА, СВІТ

Потім він перегорнув сторінку і дописав великими літерами:

МОЇ ПРЕГОДИ. РОСДІЛ ПЕРШИЙ

Падінгтон задумливо посмоктав перо, а потім акуратно загвинтив кришку чорнильниці, щоб вона, чого доброго, не перекинулася на ковдру. Йому страшенно хотілося спати. Щоправда, він майже нічого не написав, але хіба це так уже важливо? Адже завтра обов'язково будуть нові пригоди — хоча поки й невідомо які саме.

Падінгтон поклав голову на подушку і натягнув ковдру до самого носа. У ліжечку було тепло й затишно, і, заплющуючи очі, він задоволено зітхнув. Усе-таки дуже добре бути ведмедем. Особливо ведмедем на ім'я Падінгтон.

Історії про ведмедика Падінгтона із задоволенням читають діти у всьому світі протягом більш ніж п'ятдесяти років.

— Отакої! — сплеснула руками місіс Бьорд, звертаючись до всіх відразу.— Ви тільки помилуйтеся на цього ведмедя! На голові — паперовий ковпак, у який його самого можна засунути, в одній лапі зошит містера Грубера, в іншій — тарілка з пудингом!

— Я із задоволенням помилуюся на цього ведмедя, хоч би який вигляд він мав,— озвалася місіс Браун.— Тепер уже й не уявити, що б ми без нього робили!

ВИДАВНИЦТВО РАНОК

Книги, які ми купуємо своїм дітям
www.ranok.com.ua
www.facebook.com/ranok.ua
vk.com/ranok_club

ISBN 978-617-09-2012-6
2222 2367
9 786170 920126